

"אם היו לי כנפיים, הייתי עף"

מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל

מחקר וכתיבה:

דניאלה דניאל

HIAS

יולי 2026

אם היו לי כנפיים, הייתי עף. יולי 2026

מחקר וכתביבה: דניאלה דניאל

אודות היאס ישראל

היאס ישראל היא השלוחה הישראלית של HIAS, ארגון יהודי בינלאומי הפועל למעלה מ-140 שנה להגנה על פליטים ולסיוע לאנשים עקורים ברחבי העולם. בישראל פועל הארגון מאז קום המדינה, ומקדם הגנה על פליטים ומבקשי מקלט באמצעות סיוע משפטי, ליווי פרטני, קידום מדיניות ושיתופי פעולה עם רשויות המדינה, ארגוני חברה אזרחית וגורמים בינלאומיים.

אתר: <https://hias.org.il>

תודות

דוח זה לא היה יוצא אל הפועל ללא עזרתם של רבים.

תודה עמוקה לעו"ד מירב בן זאב, לעו"ד נמרוד אביגאל מארגון היאס, ולעו"ד ענת בן דור מהקליניקות המשפטיות לזכויות אדם באוניברסיטת תל אביב, על הידע המקצועי והליווי. הפרק המשפטי ופרק ההמלצות בדוח נכתבו על ידי עו"ד בן זאב ועו"ד אביגאל, להם ניסיון עשיר בניהול תיקים ובייצוג משפטי של מבקשי מקלט רבים מאוכלוסייה זו.

תודה מיוחדת לד"ר רותי פרסר, שליוותה את תהליך המחקר והכתיבה.

תודה והערכה לפעילי ולפעילות השטח, שעבודתם עם אוכלוסייה זו כרוכה בהתמודדות יומיומית עם אתגרים מורכבים, לצד מחסור במענים ובמשאבים.

ומעל לכל, תודה למרואיינים האמיצים, שנתנו אמון ושיתפו את סיפור חייהם מתוך תקווה לשינוי.

Norwegian Embassy
Tel Aviv

דוח זה הוכן בתמיכת שגרירות נורבגיה בישראל.

תקציר

דוח מחקר זה בוחן את תופעת ה"רדיפה הכפולה" עמה מתמודדים מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב השוהים בישראל. בעודם נמלטים מרדיפה חברתית ומוסדית מסכנת חיים בשטחי הרשות הפלסטינית על רקע נטייתם המינית או זהותם המגדרית, הם נתקלים בישראל במדיניות הדרה ממוסדת, היעדר מעמד חוקי וחשיפה לניצול. המחקר הנוכחי מבוסס על מחקר שטח איכותני עצמאי בגישה פנומנולוגית, שנערך בין השנים 2024-2025, ומשלב ראיונות עומק עם פלסטינים להט"ב שביקשו הגנה בישראל ועם גורמי מקצוע, לצד ניתוח משפטי של הליכים ומסמכי מדיניות.

ממצאי המחקר מפריכים את עמדת המדינה, כפי שנוסחה בדוח הוועדה הבין-משרדית מ-2014, בדבר היעדר רדיפה שיטתית בשטחי הרשות הפלסטינית. הנתונים חושפים כיצד הדרתם של פלסטינים מהליך המקלט הרשמי בישראל – תוך הישענות על פרשנות מצמצמת של אמנת הפליטים (סעיף D1) – דוחקת אותם להסתמך על מנגנון ארעי ושרירותי של "מתאם הרווחה" במנהל האזרחי. מציאות משפטית לימינלית זו, המבוססת על היתרי שהייה זמניים, גוזרת עליהם דחיקה קיצונית לשוליים, חשיפה לניצול פלילי ותעסוקות, ופגיעות מוגברת בעתות משבר (כדוגמת מגפת הקורונה ומלחמת השביעי באוקטובר 2023). פגיעות זו מחריפה כיום לכדי סכנת חיים ממשית נוכח קריסתה של מעטפת הסיוע מצד החברה האזרחית וסוכנויות האו"ם.

המחקר מסיק כי מדיניות ישראל כלפי פלסטינים להט"ב מייצרת הלכה למעשה מצב של "הכרה ללא הכרה". לאור מסקנה זו, הדוח מציע שינוי פרדיגמה ממוסדי: מעבר לבחינת בקשות מקלט והסדרת מעמד יציב, אימוץ הליכי בירור מותאמי-טראומה, וגיבוש רשת ביטחון וסיוע ישירה מטעם המדינה שתחליף את ההסתמכות הקורסת על המגזר השלישי.

תוכן עניינים

1.	מבוא	5
2.	רדיפה על רקע נטייה מינית בשטחי הרשות הפלסטינית	7
2.1.	אלימות, נידוי ורדיפה מצד המשפחה והקהילה	7
2.2.	רדיפה מוסדית והיעדר הגנה מצד הרשויות הפלסטיניות	15
2.3.	סיכום ממצאי הרדיפה בשטחי הרשות הפלסטינית	21
3.	מעמד המשפטי של פלסטינים להט"ב	25
3.1.	מדיניות ישראל ביחס למבקשי מקלט להט"ב	27
3.2.	הדרתם של פלסטינים מהליך המקלט בישראל	28
3.3.	בחינת בקשות של פלסטינים להט"ב בידי מתאם הרווחה	31
4.	המעבר לישראל: בין פנטזיית המקלט למציאות של הישרדות	35
4.1.	ניפוץ מיתוס "חיים נוחים וליברלים": עקירה כפויה ולא הגירה מרצון	35
4.2.	הלם המפגש: התמודדות ראשונית עם המרחב הישראלי	40
4.3.	חיים ללא מעמד בצל בירוקרטיה וניצול	42
4.4.	שבריריות המקלט: החרפת הפגיעות בעמותת משבר	45
4.4.1.	חירום בריאותי: הדרה ממערכות הרווחה בצל מגפת הקורונה	45
4.4.2.	חירום ביטחוני: רדיפה כפולה בצל המלחמה	47
4.5.	פרדוקס "הכניסות החוזרות" לשטחי הרשות הפלסטינית	50
4.6.	מסקנות פרק המעבר לישראל: ממרחב של מקלט למרחב של מאבק	51
5.	המלצות ומסקנות אופרטיביות	52
6.	רשימת מקורות	55

1. מבוא

דמיינו שאתם הולכים ברחוב עירכם, ולפתע עוצר לידכם רכב. מתוכו יוצאים חמישה גברים, חוטפים אתכם בכוח, תולים אתכם בבניין נטוש ומכים אתכם באכזריות – רק בגלל המראה שלכם או שמועה על נטייתכם המינית. זהו אינו תרחיש מסרט אימה, אלא המציאות אותה תיאר יאמן, צעיר פלסטיני הומוסקסואל, שחוזה ניסיון חטיפה ועינויים אכזריים על ידי המון זועם, בעוד משפחתו מוזמנת למקום לא כדי להצילו, אלא כדי לחזות ב"בושה". סיפורו של יאמן, כמו סיפוריהם של רבים אחרים, חושף מציאות של היעדר הגנה מוחלטת: כאשר הבית הופך למלכודת, הרחוב לזירת לינץ', והרשויות לגורם רודף, הבריחה לישראל הופכת לאקט של הישרדות אחרונה ולתקווה היחידה לחוף מבטחים.

אולם, עבור רבים מאותם צעירים שמצליחים לחצות את הגבול הפיזי, התקווה לביטחון מתנפצת אל מול מציאות חדשה, שבה האיום אינו נעלם אלא רק מחליף צורה. אם סיפורו של יאמן ממחיש את הזוועה שממנה בורחים, סיפורו של נאסר ממחיש את האימה הממתינה במקום המקלט עצמו. בבוקר השביעי באוקטובר 2023, בעוד אזעקות פילחו את השקט ברחבי הארץ, יצא נאסר, צעיר פלסטיני הומוסקסואל שמצא מקלט זמני בישראל, לריצת בוקר. כמו שאר התושבים סביבו, הוא מיהר למקלט הציבורי הקרוב כדי למצוא מחסה. אך בכניסה למקלט, המציאות שלו קיבלה תפנית חדשה: מאבטח שזיהה את מוצאו גירש אותו החוצה אל הרחוב החשוף, ושוטרים שהוזעקו למקום איימו עליו בנשק. כשניסה להסביר שאם יישאר בחוץ הוא עלול להיפגע, התשובה שקיבל הייתה קרה וחדה: "זו לא הבעיה שלנו, אתה יכול למות מבחינתנו".

שני הרגעים הללו – החטיפה בגדה והגירוש מהמקלט בישראל – מזקקים באופן מצמרר את המלכוד הקיומי שבו חיים מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב: נרדפים עד כדי סכנת חיים במולדתם בשל נטייתם המינית, וחשופים להדרה, אלימות והפקרות במקום המקלט אליו נמלטו בשל מוצאם הלאומי. דוח זה מבקש לצלול אל עומקו של אותו מלכוד כפול.

הדוח מבוסס על מחקר שטח איכותני עצמאי בגישה פנומנולוגית, שנערך במשך שנתיים, בין ינואר 2024 לדצמבר 2025, בתמיכת ארגון היאס (HIAS) ובאישור ועדת האתיקה של מרכז המחקר הפמיניסטי בארגון "אשה לאשה". הנתונים המוצגים בדוח נשענים על הצלבה של מגוון מקורות מידע, במטרה ליצור תמונה רחבה ומעמיקה של התופעה. הנדבך המרכזי במחקר הוא סדרת ראיונות עומק חצי-מובנים שנערכו עם שמונה מבקשי מקלט פלסטינים מקהילת הלהט"ב, בגילאי 20–30, שביקשו

הגנה בישראל, מתוך כ-300 ששויים כיום בישראל וידועים לארגונים.¹ המשתתפים אותנו וגויסו בשיטת דגימה מכוונת (Purposeful Sampling), בעיקר באמצעות ארגונים חברתיים הפועלים עם הקהילה. חלק מהמרואיינים שוהים כעת בישראל, בעוד אחרים עברו מאז ליישוב מחדש במדינה שלישית. כל ראיון נמשך בין 40 ל-90 דקות, והוקלט באישור המשתתפים. על מנת לאפשר שיח פתוח, נינוח ואותנטי, הראיונות נערכו כולם בשפת האם של המרואיינים – ערבית – ועברו תמלול ותרגום לעברית על ידי החוקרת.

נוסף על כך, נערכו ראיונות ושיחות רקע עם ארבעה פעילים ובעלי תפקידים מארגוני סיוע וזכויות אדם. המידע נותח באמצעות ניתוח תמטי,² והוצלב עם ספרות מחקרית, חומר משפטי רלוונטי הכולל עשרות הליכים משפטיים שנוהלו על ידי ארגון היאס, דוחות קודמים ויומן שדה שנכתב לאורך התקופה.

לאור הרגישות הגבוהה וסכנת החיים הממשית המרחפת מעל ראשם של המרואיינים, ננקטו אמצעי זהירות מחמירים. כל המרואיינים חתמו על טופס הסכמה מדעת, תוך קבלת הסבר מלא על מטרות המחקר ועל זכותם לפרוש ממנו בכל שלב. כמו כן, הובטחה שמירה קפדנית על פרטיותם: שמותיהם ופרטיותם המזהים שוננו, ובחלק מהמקרים פוצלו נרטיבים של מרואייני אחד למספר דמויות שונות כדי למנוע הצלבת מידע העלולה לחשוף את זהותם. כלל החומרים הגולמיים נשמרו תחת אבטחה מחמירה והגישה אליהם הוגבלה לחוקרת בלבד.

בהיותו המחקר האמפירי הראשון המתמקד באוכלוסייה ייחודית זו, דוח זה מהווה מיפוי ראשוני וחלוצי של הסוגיה. על כן, הוא אינו מתיימר להקיף את מכלול החוויות של כלל מבקשי המקלט, אלא להשמיע את קולם של אלו שהצליחו להגיע ולהעיד. בשל הסגר על עזה שמונע מפלסטינים בשטחי הרצועה להימלט לישראל (למעט במקרים נדירים), דו"ח זה עוסק רק בפלסטינים שנמלטו מהגדה המערבית.

לאור המציאות המורכבת העולה מן השטח, מחקר זה הציב לעצמו שלוש מטרות מרכזיות: הראשונה היא לספק מידע אמפירי ומבוסס לגבי קיומה של התופעה החברתית של רדיפת להט"ב בשטחי הרשות הפלסטינית, הן על ידי הקהילה והמשפחה והן על ידי מנגנוני הרשויות; המטרה השנייה היא לספק מידע אמפירי וניתוח מעמיק בנוגע לאופן ההתמודדות של מדינת ישראל ורשויותיה עם מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב השוהים בשטחיה; והמטרה השלישית היא לאפשר, באמצעות התשתית המחקרית

¹ "אין לאן לברוח: להט"ב פלסטינים מתחננים, אבל בישראל סוגרים את הדלת", מאקו, 13.6.2025.
<https://www.mako.co.il/pride-news/Article-df38ed2ace46791026.htm>

² הניתוח בוצע בהתבסס על המודל של ברון וקלארק. למידע נוסף ראו:
Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

והאמפירית שנאספה, קידום של שינוי במדיניות הרשויות והנהלים הקיימים כלפי אוכלוסיית מבקשי המקלט הלהט"ב הפלסטינים בישראל.

דוח זה מבקש להשיב את הקול לאלו שסיפורם האישי הפך לעיתים קרובות מדי כלי לניצול ציני במגרש הפוליטי. בעוד שגורמים שונים משני צידי המתרחש נוטים לעשות שימוש בטרגדיה של להט"ב פלסטינים כדי לקדם נרטיבים אידאולוגיים או אינטרסים זרים, האנשים עצמם נותרים שקופים ונטולי מענה ממשי למצוקתם. דוח זה מתחייב לגישה אתית המסרבת לפוליטיזציה של הסבל; הוא אינו מבקש "להשתמש" בסיפורים אלו, אלא להעמידם במרכז מתוך מטרה אופרטיבית אחת: להניע שינוי במדיניות שיבטיח הגנה, זכויות וקיום בכבוד לאוכלוסייה הנמצאת כיום בוואקום מוחלט של סיוע.

בדומה למסע חייהם של מבקשי המקלט, הדוח בנוי באופן כרונולוגי העוקב אחר מסלול ההירדדות שלהם. הוא נפתח בתיאור החיים והרדיפה "שם", בשטחי הרשות הפלסטינית, ממשיך אל רגע הבריחה והמעבר, ומתמקד לבסוף במציאות החיים "כאן", בתוך ישראל – ההתמודדות המשפטית, הסוציאלית והקיומית.

2. רדיפה על רקע נטייה מינית בשטחי הרשות הפלסטינית

2.1 אלימות, נידי ורדיפה מצד המשפחה והקהילה

כיום ניתן למצוא בספרות כמות לא מבוטלת של מחקרים אשר עוסקים בנושא של להט"ביות פלסטינית, מנקודות מבט שונות.³ מאפיינים ייחודיים של הלהט"ביות הפלסטינית הוצגו בהקשרים רבים, החברתי הבין-קבוצתי, התוך-קבוצתי, הפילוסופי, הפוליטי ואף כסוגיה אשר אין להפרידה מההקשר הקולוניאליסטי.⁴ יתר על כן, מזה כשני עשורים, דוחות מקומיים מתייחסים לתופעה של רדיפת להט"ב בגדה המערבית, בין אם זה על ידי המשפחה, הקהילה ואף הרשויות (ראו להלן). על אף עובדה זו, עדיין מתעוררת התחושה כי זה אינו מספיק, ישנו צורך רב להמשיך להאיר נושא זה, וזאת לאור חוסר ההכרה בחוויותיהם של קורבנות תופעה זו, אשר בא לידי ביטוי בהזנחה כמעט מוחלטת, וחוסר כוונה לטפל בסוגיה זו מצד גורמים בעלי יכולת השפעה. התעלמות זו הפכה את תנאי חייהם של פלסטינים להט"ב נרדפים לקשים ביותר, אשר מהווים סכנה ממשית על חייהם, בין אם הם עדיין בשטחי הרשות

³ Atshan, S. (2020). Queer Palestine and the empire of critique. Stanford University Press.

⁴ Alqaisiya, W. (2018). Decolonial queering: The politics of being queer in Palestine. Journal of Palestine Studies, 47(3), 29–44.

הפלסטינית או כאלה שהצליחו להימלט לשטחי מדינת ישראל, בתקווה למצוא מקלט ומקום בטוח עבורם.

כבר לפני כשני עשורים, הקליניקה לזכויות פליטים באוניברסיטת תל אביב פרסמה דוח על הסוגיה של רדיפת הומוסקסואלים בשטחי הגדה המערבית.⁵ דוח זה התבסס על מספר שנים של עבודה עם הומוסקסואלים פלסטינים נרדפים אשר חיפשו הגנה בישראל. במסגרת הדוח תועדו לא מעט מקרים של התנכלות להומוסקסואלים על ידי הקהילה, האזרחים והמשפחה. כך למשל, גבר הומוסקסואל הותקף בביתו על ידי זרים ששברו לו את הצלעות. במקרה אחר, רוקח הומוסקסואל נרצח על ידי משפחתו בגלל נטייתו המינית. בחור נוסף נרצח על ידי אביו לאחר שנתפס עם גבר אחר, ועל אף שכל הסביבה ידעה את המניע לרצח המשטרה לא התערבה. במקרה אחר, צעיר נחטף על ידי כנופייה מקומית שהציתה אותו באש לאחר שהוסבר לו שזהו עונש על חטאיו ואזהרה לאחרים, וגם מקרה זה לא טופל ואיש לא נחקר. דוח נוסף פורסם בשנת 2019 על ידי ארגון היאס בישראל, אשר מלווה מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל מזה שנים רבות ומעניק להם סיוע משפטי. במסגרת דוח זה גם מתוארים מקרים רבים דומים ואף חמורים יותר; התעללות פיזית, מינית ונפשית, כליאה ממושכת בבית, איומים ועוד.⁶

פעמים רבות, וכפי שעלה בדוחות קודמים, המשפחה הגרעינית לא הייתה גורם הסכנה היחיד בסיפור, דמויות מתוך המשפחה המורחבת ואף דמויות זרות מהקהילה הכללית שיחקו תפקיד משמעותי בהיווי סכנה ממשית על חייהם של פלסטינים להט"ב. למשל, בחור מרמאללה מספר כי בביתו של משפחתו נטו להחליף חלון כל שבוע כי זרים לא הפסיקו לזרוק לעברם אבנים, עד שהוא נאלץ לברוח על מנת לשמור על משפחתו מהסביבה העוינת.⁷

השנים עוברות וכל מי שיש לו נגיעה לעולם זה יודע כי לא חל כל שיפור. נהפוך הוא, היחס לפלסטינים להט"ב בגדה המערבית הולך ומתדרדר מיום ליום. מחקר שזומן על ידי ה-BBC Arabic News ונערך על ידי Arab Barometer בשנת 2019, חושף כי רק 5% מהפלסטינים תושבי הגדה המערבית (תושבי

⁵ Kagan, M., & Ben-Dor, A. (2008). [Nowhere to Run: Gay Palestinian Asylum-Seekers in Israel](#). Tel Aviv University, Buchmann Faculty of Law, Public Interest Law Program. Nowhere to run.

⁶ Avigal, N., & Marshall, S. (2019, December). *I wanted to be like them but I could not: Palestinian LGBT asylum seekers in Israel*. HIAS Israel. <https://drive.google.com/file/d/12B8b3YJNnfDSwYfkQahWfKNeZxS4uGO1/view>

⁷ ר' ה"ש 5 לעיל, בעמ' 12.

עזה לא נסקרו) מגלים סובלנות ליחסים חד-מיניים.⁸ נתונים דומים הוצגו בעשור האחרון על ידי מספר רב של מכוני מחקר נחשבים בעולם כמו Gallup, Pew Research Centre, Equaldex ועוד.^{9, 10, 11} כמעט בכל אחד מהמקרים שנחשפתי אליהם במסגרת כתיבת דוח זה, המשפחה היוותה גורם מרכזי לתחושת האיום והסכנה. ברוב המקרים, הדמויות במשפחה אשר לקחו חלק בהפעלת אלימות, רדיפה ואיומים ברצח היו הגברים במשפחה, בין אם זה האב, האחים, הדודים או בני הדודים. במרבית המקרים, לאימהות לא נשאר אלא להביע אמפתיה ודאגה כלפי ילדיהן. חוסר הסכמתן של האימהות עם נטייתם המינית השונה של ילדיהם, בא לידי ביטוי בתסכול ודאגה במרבית המקרים, ופחות בהפעלת אלימות פיזית ממשית או בסיכון חייהם.

מצער להיווכח כי חרף השנים שחלפו, דפוסי הפגיעה ממשיכים לחזור על עצמם. התיאורים שהוצגו על-ידי המרואיינים בראיונות שקיימתי, דומים מאוד לאלו שתוארו בדוחות וכתיבות קודמים בנושא זה. ההתעללות, האיומים, הסחיסות, דפוסי השליטה כגון קשירה, כליאה ושליטת הטלפון הסלולרי (או כל אמצעי לתקשורת עם העולם החיצוני), מרביתם מתוארים בצורה דומה, כאילו לא התרחשו בהפרש של כשני עשורים. יתרה מזאת, חלקם אף מחמירים, כמו שיתופי הפעולה בין הגורמים המאיימים לרשויות, והפיכת הרשויות לגורם מאיים ורודף להט"ב בעצמו (ארחיב על זה בפרק הבא).

מנאר, בחורה לסבית בת 25 מאחד הכפרים בגדה המערבית, מספרת:

"כאשר אבא שלי גילה שאני נמשכת לבנות לאחר שהוא חיפש בטלפון שלי ומצא התכתבויות, הוא התחיל להרביץ לי כל הזמן, הייתי עדיין צעירה... ואז הם החליטו שאני מתחתנת עם איזה בחור... הוא היה בנאדם כושל, רע ומשתמש בסמים... הם פשוט שמו אותי אצלו בבית... בלי חתונה אמיתית... בלי אירוע כלשהו... הייתי כלואה שם סוג של... לא יכולתי לצאת... גם כי הייתי נעולה... אך בעיקר כי הוא היה שם לי אבקה במים כל הזמן ומכריח אותי לשתות... ואז לא זכרתי כלום... לא יכולתי להתנגד... יום אחד הצלחתי לברוח משם

⁸ BBC News. (2019, June 24). The Arab world in seven charts: Are Arabs turning their backs on religion? BBC News. <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-48703377>

⁹ Gallup. (2007, November). Perceived acceptance of homosexuals differs around the globe. <http://news.gallup.com/poll/102478/perceived-acceptance-homosexuals-differs-around-globe.aspx>

¹⁰ Pew Research Center. (2013, June 4). The global divide on homosexuality. <https://www.pewresearch.org/global/2013/06/04/the-global-divide-on-homosexuality>

¹¹ Equaldex. (2023). LGBT rights in Palestine. <https://www.equaldex.com/region/palestine>

בסוף...לא זוכרת איך הצלחתי... אבל זוכרת טוב איך הרגשתי כשמשפחתי פשוט הפקירה אותי".

לא מעט מרואיינים תיארו את התחושה הקשה של הפקרת המשפחה. מאוד בולט היה הכאב בעיניהם כשסיפרו איך הוריהם ויתרו עליהם ולא שמרו עליהם מפני הסביבה. פתאום הקול נהיה נמוך יותר, עצוב, מלא באכזבה ואפילו מעט בושה, כאילו הם אלו שצריכים להתבייש בזה שוויתרו עליהם. מרואיין אחד סיפר כיצד הרגיש כי הוא היה מוכן להכיל את כל הרדיפה שחוזה מהסביבה, את הבריונות, את המעצרים והאיומים על ידי הרשויות, רק אם היה לו בית חם שיכל לחזור אליו בסוף היום.

יאמן, בחור בן 23 משכם, אשר נכנס לישראל בתחילת תקופת המלחמה (נובמבר 2023), מספר על יחס הסביבה אליו:

"אני וידיד טוב שלי שגם הוא נראה גיי, היינו נושא השיחה של כל העיר... כאילו אני יוצא מהבית וכולם מסתכלים... כאילו שכולם מכירים אותי... היו מאוד בריוניים כלפינו... בצורה לא נורמלית. היינו קטנים ונאלצנו להתמודד עם דברים שהיו גדולים מאתנו... לפעמים הצלחתנו לשמור על עצמנו... אך לפעמים גם לא כל כך [...] ככל שגדלנו הבעיות שלנו גדלו איתנו, היינו חווים דברים ברחוב כמו תקיפות... למשל אתה מכיר בחור והכל בסדר ואתה חושב שהוא גם אותו דבר (גיי)... ואז מסתבר שלא... שהוא רוצה לפגוע בך".

יאמן ממשיך ומתאר כיצד החיים נהיו בלתי אפשריים בגלל הדחייה שחוזה מהסביבה, דחייה שבאה לידי ביטוי לא רק בבריונות מילולית והצקות ברחוב, אלא אף בשני ניסיוני חטיפה שהוא חווה, כשהאחרון היה זה שגרם לו לברוח סופית.

"יום אחד פשוט הלכתי ברחוב... התנפלו עלי כעשרים גברים, לקחו אותי ככה ברכב... כאילו יש להם בעלות עלי... תלו אותי באיזה בניין נטוש והתחילו להרביץ לי... פשוט ככה... היו יחסית צעירים, לאחר מכן הצטרפו עוד... גברים שהיו בגיל של אבא שלי... אני פשוט הייתי בהלם, לא הבנתי מי אלה, מה רצו ממני, זה לא משהו שהכרתי ולא ידעתי איך להגיב בכלל... כאילו שהם אמרו: "מצאנו בחור שנראה הומו, בואו ניקח אותו ונתעלל בו קצת"... לא האמנתי שזה קורה לי... הם לקחו לי את הכל, גם הטלפון, הסיפור גדל כשידעו את שם המשפחה שלי... כאילו יש בעיה עכשיו ומה עושים... הם התקשרו למשפחה

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

שלי, הזמינו אותם לבוא, כשהגיעו להבין מה הסיפור ולמה הותקפתי ככה, הם אמרו להם "הבן שלכם הוא ככה וככה", ולא נתנו לי לדבר או להגיד מילה... אני הייתי ילד טוב כל החיים... זו הייתה הבעיה הראשונה שדורשת התערבות של משפחתי..."

גם כאן, יאמן מתאר עד כמה קשה לו היה עם העובדה שאין לו משפחה שתגן עליו, והוא ממשיך:

"המשפחה שלי לא הייתה לצדי... פשוט כעסו עלי גם הם... לא הבנתי מה עשיתי... במקום שיכעסו על אלו שחטפו את הבן שלהם... פשוט הפקירו אותי... זו הייתה התחושה הכי קשה שהרגשתי בחיים... ומאז הרגע הזה המשפחה שלי הפכה את החיים שלי לגיהנום... הסיפור גדל, אנשים שמעו על זה ונהייתה פדיחה... זה הגיע למשטרה, נפתח תיק אך מהר מאוד נסגר כי לאף אחד לא אכפת מהבחור הגיי שנחטף... הרגשתי שאין לי גב או עמוד שדרה... אפילו חולייה אחת אין לי... אף אחד לא מוכן להגן עלי... ואז פשוט הבנתי שאני חייב לברוח משם אם אני רוצה להישאר בחיים".

יאמן היה בחור שמשפחתו חשדה בו, הרגישה שהוא מעט נשי, לא כמו כל הגברים, אך נמנעה מכל התייחסות לסוגייה זו, כאילו הייתה במצב של הכחשה, כמו משפחות רבות אחרות אשר מתחילות להיות אלימות כלפי ילדיהם רק כאשר הסביבה נכנסת לתמונה ואז צריך לתפוס עמדה מול החברה.

במקרים אחרים, גם בלי שהיו שמועות או סרטון שרץ ברשת, המשפחה הייתה מוכנה לעשות כל דבר כדי שאף אחד לא יחשוד בסממנים הפחות גבריים של הבן שלהם.

שאדי, בחור בן 29 מיריחו, אשר נמצא היום כבר במדינה שלישית, מספר:

"אבא שלי היה שובר עלי מקלות רק כי היה לי קול עדין... לא שזה היה בשליטה שלי... לא דברתי כמו בנות... פשוט הקול שלי גבוה... רק בגלל הקול הרביצו לי... לא יכולתי לדמיין בכלל שאני מספר שאני הומו..."

שאדי ממשיך ומספר כיצד ההורים שלו הלכו רחוק עם הצורך שלהם לשנות אותו או "לטפל" בו:

"כאשר לא יכולתי יותר להסתיר את זה... ההורים שלי לקחו אותי לרופא... הרופא אמר שאני גיי כי חסר לי הורמונים ושאיני צריך לקחת טסטוסטרון, אני

שיתפתי עם זה פעולה... לא הייתה לי ברירה... לקחתי את ההורמונים כמו שאמרו... כל הנראות שלי השתנתה... נהייתי בנאדם אחר... נראיתי אחרת לפני... עשיתי את זה רק בשביל אימא שלי... היו לי תופעות לוואי קשות... נהייתי בנאדם מאוד מאוד שעיר... תווי הפנים שלי השתנו... וכל השיער שלי בראש נשר... מה שאת רואה זה לא אני... לא נראיתי ככה לפני... הכל השתנה... חוץ מזה שהמשכתי לאהוב בנים".

שאדי רצה להיות ילד טוב, היה מוכן לרצות את המשפחה שלו ולעשות כל דבר שיגרום להם להיות גאים, אך יש דברים שהיו מחוץ לשליטתו, ובסוף הגיע הרגע שבו הוא לא הצליח להחזיק מעמד:

"יום אחד מישהו פשוט שלח לאבא שלי הודעה... בנאדם זר לחלוטין... אמר לו שאני גיי... אבא שלי בא הביתה, אני לא הייתי שם... הוא אמר לכולם שהוא הולך להרוג אותי ולגמור אותי... לקחתי את כל הדברים שלי וברחתי, נכנסתי לישראל".

שאדי היה תלמיד מצטיין עם הרבה חלומות ושאיפות, רצה ללמוד באוניברסיטה, מאוד אהב מדעים, הוא מתאר כי אף פעם לא רצה לברוח, רצה להיות בסביבה שהוא מכיר, לתרום לחברה שלו ולקדם אותה, אך לא יכול היה לחיות בבטחה, לא בעיר שלו ולא בשום מקום אחר בגדה.

"חשבתי אולי אלך לרמאללה, אולי שם יהיה בסדר... אבל אנשים אמרו לי שאבא שלי היה שם... חיפש אותי ושאל כל מיני אנשים אם הם יודעים איפה אני... זה שבר אותי... הרגשתי כאילו העולם כולו שחור ואין לי איך לראות את האור".

אמג'ד, בן 27 ממחנה פליטים בגדה המערבית, אשר גם הוא נמצא היום במדינה שלישית, סיפר כי הוא לא הגיע ממשפחה אלימה במיוחד. להפך, הוא תיאר את משפחתו כמשפחה אוהבת ושתמיד העריכו אותו, במיוחד שהיה תלמיד טוב עם ציונים טובים. הכל התהפך ברגע אחד. אח שלו ראה בטעות התכתבות שלו עם בחור אחר, סיפר לאביו, ומאז אמג'ד לא ידע יום אחד טוב בקרבת משפחתו. הוא סיפר:

"כאשר הסיפור נחשף, כל הגברים במשפחה שלי הפכו למפלצות. זה היה כל כך קיצוני שלא ידעתי איך להבין את זה... איך להגיב... הייתי קשור לעמוד יותר

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

משבועיים... מתחת לבית... בקומת קרקע... אין שם אף אחד... נשארתי שם והם באו כל הזמן איימו עלי והלכו... והשאירו אותי קשור... אחותי הייתה מדי פעם מבריחה לי אוכל... זורקת לי מהחלון... הייתה אלימות קשה... איימו עלי עם נשק... בסוף, יום אחד פשוט החליטו לשחרר אותי... עם הרבה תנאים אבל... קיבלתי רשימת חוקים... הצלחתי להעמיד פנים... התנהגתי כמו שרצו עד שלב מסוים ואז לא יכולתי... זה היה קשה מדי... כאילו אני בכלא עם התנאים הכי אכזריים. החלטתי לברוח... היה מאוד קשה... זה דרש ממש תכנון ואומץ... המשפחה שלי זה משפחה שאת לא רוצה לשחק איתם... במיוחד הדודים ובני הדודים..."

אמיר, בן 28 מעיר גדולה בגדה המערבית, מספר כיצד הדרך היחידה להיות בטוח בתור גיי בגדה זה להצליח להסתיר את הזהות המינית, דבר שהוא לא הצליח לעשות.

"אני אגיד לך בכנות אני לא ידעתי להסתיר את עצמי. היה לי קשה לחיות חיים כפולים. ניסיתי, אבל זה היה מאוד קשה להיות דמות אחרת במרחבים שונים. אני לא יכול להיות ככה... 6 שנים לא הצלחתי למצוא עבודה אחת כי אני גיי... לא מעסיקים אותי כולם יודעים עלי... למה?? תגידי לי למה? ידיים מזהב יש לי!! רק אצל חבר טוב יכולתי לעבוד כי הוא היה כמוני בארון והיה מחפה עלי... אנשים שיודעים להסתיר, הם משחקים מספר דמויות... אני לא הצלחתי לחיות במספר אישיותות".

אמיר ממשיך ומתאר כיצד בשום מקום בשטחי הגדה הוא לא היה יכול לחיות:

"...אין לי ברירה, כי אין לי לאן ללכת... לאן אני אלך בשטחים?? בית לחם? לא. חברון? זה ליד בית לחם. ג'נין? לא יכול. שבם? זה ליד ג'נין. לאן אני אלך? אח שלי גר ביריחו והשני ברמאללה... לאן אני אלך?! אין מקום בשטחים... הם רוצים את הראש שלי... אם היו לי כנפיים הייתי עף..."

"מקום אחר בשטחים" היא סוגיה שעלתה בחלק גדול מהראיונות ומהתיקים שנחשפתי אליהם אשר טופלו על ידי ארגון היאס. למרבה הצער, מרחב מנותק שמאפשר היטמעות אנונימית אינו אפשרי כאשר מדובר בשטחי הרשות הפלסטינית, מכיוון שמדובר באזור קטן, הישובים בו קרובים אחד לשני

ויש קשרים חברתיים ומשפחתיים ענפים שלא מאפשרים שמירה על אנונימיות. אם אתה מיישוב מסוים ועברת לאחר, אנשים יודעים שאתה זר, ורוצים לדעת מה הסיפור שלך ומי אתה.

סאמיה, פעילה וותיקה בתחום הלהט"ב בשטחי הרשות הפלסטינית, אשר מלווה מזה שנים מקרים של להט"ב שנמצאים בסכנה, מספרת בעניין זה:

"אולי יש אנשים שמצליחים לעבור לעיר אחרת והם שומרים על פרופיל נמוך ואף אחד לא מגיע אליהם... אבל זה הופך להיות מקצוע... להסתתר, אני לא יודעת אם זה משהו שיכול לעבוד לטווח ארוך, האמת לא חושבת שזה ישים כל כך... זה גם תלוי גיל... תראי יש אנשים בדרך כלל צעירים שרוצים להמשיך בלימודים אז עושים צעד אחורה, מכחישים הכל כדי לסיים את הלימודים אבל אחר כך אי אפשר להמשיך להסתיר... ואז עוברים נגיד לעיר אחרת ומנסים לחיות את החיים שלהם אבל זה קשה... זה לא שהם חופשיים עכשיו... לכן הרבה פעמים הם נאלצים לעבור גבול, זה לא שהם רוצים".

אף כי רדיפה על ידי המשפחה והסביבה החברתית היא חוויה קשה דיה, שיתוף הפעולה ההדוק בין המשפחה הרודפת למוסדות הממשלתיים אף חמור מזה. במהלך איסוף החומרים למטרת חיבור מחקר זה, הגיע לידיי מספר לא מבוטל של כרוזים אשר הופצו ברבים בסביבה המקומית בצורה פיזית וברשתות החברתיות, אשר מטרתם לחשוף את זהותם של להט"ב ולעודד את הקהילה לחפש אותם, לדווח עליהם, לפגוע בהם ואף לרצוח אותם. כרוז אחד למשל, כלל האשמות בביצוע מעשים מגונים, עידוד ילדים לקיום יחסי מין חד-מיניים וביצוע תהליך של שינוי מין. האשמות חסרות שחר אלו נטענו ללא כל ביסוס. יתרה מזאת, אותו כרוז קרא לקהל לחפש את הנאשם ובו הודגשה החשיבות של הדיווח במידה ונודע על מקומו. מסמך זה כלל מספר רב של חותמות, שלוש מהן הן של העירייה המקומית, משרד הפנים והביטחון המסכל. כרוז אחר אשר הופץ על ידי רשות מקומית אחרת, כלל נוסח דומה במהותו, כולל קריאה לאזרחים לדווח על "נאשם", ובמסגרתו הודגש כי האדם המוזכר בהודעה הולך לשלם מחיר גבוה על המעשים שלו, וגם כאן מופיעות החותמות של הרשות המקומית, משרד הפנים והביטחון המסכל. מקרה שלישי הוא של בחור שהופצו שני כרוזים לגביו בהפרש של מספר ימים, בראשון הוא מואשם בשיתוף פעולה עם ישראל ומכירת אדמות ליהודים, ופרס כספי של מאות אלפי שקלים הוצע למי שמוצא אותו או מספק ידע כלשהו עליו. בכרוז השני שהופץ כמה ימים לאחר מכן, אותו אדם מואשם בביצוע מעשים מגונים אשר מנוגדים לעקרונות ולערכים של הקהילה, ובו קריאה ישירה לרציחתו במידה והוא מזוהה על ידי אדם כלשהו; גם במקרה זה מופיעות חתימות של גורמים

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

ברשות הפלסטינית כגון הביטחון המסכל, שלטון מקומי, המודיעין הפלסטיני ועוד. מהעדויות עולה כי מדובר בפרקטיקה שהולכת ומתרחבת. חשוב לציין כי בכל אחד מכרוזים אלו מופיעים השמות המלאים כולל מספרי תעודות הזהות של קורבנות הרדיפה על רקע הנטייה המינית בשטחי הרשות הפלסטינית. כאשר מעיינים בכרוזים וקוראים את פרטיהם המחרידים, מאוד קשה לדמיין מצב בו יוכלו אנשים נרדפים אלו לחיות בדרך כלשהי בשטחי המדינה ממנה הם ברחו.

2.2 רדיפה מוסדית והיעדר הגנה מצד הרשויות הפלסטיניות

הרשות הפלסטינית נחשבת לאחד המקומות הכי מסוכנים בעולם עבור קהילת הלהט"ב.¹² מזה שנים מתפרסמות עדויות על גבי עדויות, לצד מספר ניכר של דוחות מטעם ארגוני זכויות אדם שונים אשר חושפים את יחסם המסוכן של מוסדות הרשות הפלסטינית כלפי פלסטינים להט"ב. רדיפה, התעללות, אכזריות, איומים, מעצרים, כליאה לא כדין ועוד יותר, ללא שום מנוס או הכרה. נחוץ לציין כי חלק ממדיניות זו הינה מוצהרת וגלויה והרשויות אינן מתיימרות להסתיר אותה כל כך, אולם מה שקורה מאחורי הקלעים – תרתי משמע – מסוכן ביותר ודורש התייחסות מיידית ודחופה.

בהתייחס להומופוביה גלויה ומוצהרת מצד הרשות הפלסטינית, באוגוסט 2019 המשטרה הפלסטינית הצהירה כי תמנע כל פעילות או התקהלות מאורגנת של ארגון "אלקאוס" – הארגון הפלסטיני הבלתי ממשלתי העיקרי למען קהילת הלהט"ב – ואיימה כי תבצע מעצרים למשתתפיו, ובנוסף קראה לאזרחים לדווח על כל אדם הקשור לארגון זה.¹³ על פי הצהרתו של דובר משטרת הרשות הפלסטינית, אל"מ לואי אירזיקאת, נטען כי "פעילויות מסוג זה מהוות מכה לאידיאלים ולערכים שהחברה הפלסטינית שימרה לאורך ההיסטוריה. מעשים אלה אינם עולים בקנה אחד עם דתות מונותאיסטיות, מנהגים ומסורות פלסטיניות".¹⁴

¹² Weinthal, B. (2021, April 17). Among most dangerous places for gays: West Bank, Gaza, Iran, UAE and Yemen. The Jerusalem Post. <https://www.jpost.com/international/ksa-iran-qatar-west-bank-and-gaza-among-most-dangerous-places-for-lgbtq-665426>

¹³ BBC Monitoring. (2019, August 18). Palestinian Authority bans LGBT group's West Bank activities. BBC. <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201outp>

¹⁴ Kershner, I., & Najib, M. (2019, August 19). Palestinian Authority bans activities by gay rights groups. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2019/08/19/world/middleeast/palestinian-gay-transgender-rights-group.html>

הרשות הפלסטינית בדרך כלל נמנעת מלאחוז בעמדה הומופובית גלויה ומוצהרת רשמית, – ככל הנראה משיקולים פוליטיים שחורגות ממחקר זה. זאת בניגוד למצב ברצועת עזה, שם על פי החוק שעוד תקף מתקופת המנדט הבריטי, אסור לקיים יחסי מין חד-מיניים.

העובדה כי אינה מבוססת על הצהרות הרשות הנזכרות לעיל. עיקר הרדיפה מצד הרשות הפלסטינית כלפי קהילת הלהט"ב בא לידי ביטוי באופן שאינו מוצהר או גלוי, אלא במגוון של התנהגויות שאינן מופיעות בשום הצהרה רשמית – כגון: אלימות פיזית, התעללות, כליאה, איום, הטרדה ועוד – אשר עם השנים, ועל פי עדויות רבות, החלו לקבל צורה של רדיפה יותר שיטתית ומוסדית. בתגובה להצהרת המשטרה במניעת פעילויותיו, ארגון "אלקאוס" ציין כי לאחר שהוא קיבל תמיכה רבה מארגוני זכויות אדם שונים, המשטרה מחקה את ההצהרה שלה מכל הפלטפורמות הרשמיות, אך שינתה את האסטרטגיה שלה מתקיפה פומבית לרדיפת פעילים יחידים, בין אם הם פעילים של הארגון, מקורבים אליו או חשודים בקשר אליו.¹⁵ בנוסף, "אלקאוס" מתאר כי לצד מקרים שאינם ידועים, הארגון עד ללא מעט מקרים של רדיפה והטרדה שהובילו למספר רב של מעצרים או "חטיפות" בשבועות שלאחר הצהרת המשטרה, וכי הפעילים שנעצרו דיווחו על חקירות בסגנון צבאי הכוללות אלימות, סחיטה, שאלות פוגעניות ומעליבות הנוגעות לחיים הפרטיים, וניסיונות לכפות עליהם שיתוף פעולה עם הרשות הפלסטינית על מנת לעצור ולרדוף אחרים. על פי דוח של האו"ם משנת 2022 אשר מתעד עינויים סיסטמתיים על ידי הרשות הפלסטינית וחמאס, עולה כי להט"ב החיים תחת שלטון הרשות הפלסטינית וחמאס סובלים מרדיפות ונידוי חברתי באופן חמור.¹⁶ דו"ח של ארגון היאס משנת 2019 בעניין זה,¹⁷ מציין גם הוא את הדאגה מהעובדה כי הבעיה אינה כרוכה רק בהיעדר הגנה מצד מוסדות הרשות הפלסטינית במצבים של רדיפה על ידי גורמים אזרחיים, אלא גם מהיות הרשות גורם רדיפה בפני עצמו.

מסיבה זו, כאשר הם חווים אלימות, או מרגישים סכנה על חייהם על רקע נטייתם המינית, להט"ב בגדה המערבית אינם נוטים לפנות לרשויות לקבלת סיוע ותמיכה. במסגרת ראיונות שנערכו לצורך מחקר זה, מרואיינים רבים גחכו כשנשאלו למה אינם פונים לרשויות בגדה המערבית ומבקשים הגנה.

¹⁵ alQaws. (2019, August 19). alQaws post-police statement: The persecution and restrictions continue. https://www.alqaws.org/news/alQaws-Post-Police-Statement-The-Persecution-and-Restrictions-Continue?category_id=0

¹⁶ United Nations Watch. (2022, June 9). Torturing Palestinians: Exposing systematic torture by the Palestinian Authority & Hamas [Report submitted to the UN Committee Against Torture]. <https://unwatch.org/wp-content/uploads/2022/07/Torturing-Palestinians.pdf>

¹⁷ ר' ה"ש 6 לעיל.

כאילו התשובה הייתה מובנת מאליה. למוסדות הרשות הפלסטינית אין שום כוונה לנסות לעזור לאלו שנמצאים בסכנה בגלל נטייתם המינית. חלק סיפרו כי התעלמו מהם, אחרים תארו מצבים שבהם היה שיתוף פעולה הדוק בין המשטרה למשפחה על מנת לאתר אותם או לאיים עליהם. יתרה מזאת, במסגרת תיקים משפטיים שיוצגו על ידי ארגון היאס נאספו לא מעט עדויות מגורמים ראשונים על רדיפה ישירה ויזומה מצד הרשויות אשר באה לידי ביטוי במעקב אחרי טלפונים, מעצר ואלימות פיזית חריפה. האמתלות לפתיחת תיקי משטרה וחקירה יכולות להיות שונות: בחלק מהמקרים דובר על פשיטות בחיפוש אחר סמים לאחר דיווחי שכנים על פעילות להט"בית, במקרים אחרים דיווחי משפחה ושכנים על מעשים מגונים, או על הגדרת אפליקציות היכרויות כקידום פורנוגרפיה.

במקרה של מנאר, הפנייה לרשויות כקטינה לא רק שלא סייעה, אלא חשפה את הגיבוי המוסדי לאלימות. היא מתארת כיצד פנתה למשטרה בעקבות אלימות קשה ומתמשכת מצד אביה; האב אומנם נעצר בתחילה, אך ברגע שהתברר לחוקרים כי הרקע למעשיו הוא נטייתה המינית של בתו – הוא שוחרר לביתו ללא כל הליך או אזהרה.

"באחת הפעמים שאלו אותי אם הייתי רוצה להישאר בבית או ללכת למסגרת כלשהי אבל פחדתי... באיזשהו שלב כשהייתי כבר בת 18 ברחתי מהבית לעיר אחרת, איכשהו משפחה שלי גילו איפה אני, יום אחד קרובי משפחה שלי עקבו אחראי וניסו לדרוס אותי, אנשים ברחוב הצילו אותי, המשטרה אמרה שהיא לא יכולה לעשות כלום כי הם גרים באחד הכפרים שלא הייתה רוצה להיכנס ולהוציא אותם משם... כשהגברים במשפחה מעורבים עם הרשות, אין לך מה לעשות... את יכולה להתלונן ולהתלונן... אף אחד לא יעשה כלום... בסוף יגידו שמגיע לי כי הבאתי בושה למשפחה".

לאחר מקרה זה, מנאר עברה למקום אחר בגדה אבל גם שם מצאה אותה הסכנה, והיא מספרת:

"יום אחד בדרך חזרה מהעבודה שמתי לב שמישהו מצלם אותי ברחוב, ואז זיהיתי שזה היה חבר טוב של בן דוד שלי, במקרה הייתה שם משטרה ברחוב, ניגשתי אליהם ואמרתי להם שהבחור שם מצלם אותי לבן דוד שלי, הבן דוד הזה איים להרוג אותי ועכשיו הם יודעים איפה אני... המשטרה לא עשתה כלום... אפילו לא טרחה לגשת אליו ולשאול אותו למה הוא מצלם אותי... אמרו לי שזה לא עניין שלהם ושזה עניין משפחתי... ואז הפסקתי לעבוד, ישבתי בבית כי פחדתי לצאת ולעבוד ושיראו אותי, אז לא ידעתי מה לעשות עם עצמי

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

ולאן ללכת... פשוט נשארתי בבית... נכנסתי לדיכאון... ניסיתי להתאבד...
השותפה שלי מצאה אותי והזמינה לי אמבולנס".

אמג'ד, אשר רואיין לאחר שעזב את האזור למדינה שלישית, תיאר אירוע שהתרחש בעת שעבד באחת הערים הגדולות בגדה. אמג'ד סיפר כי באחד הימים, עוכב לתשואל ברחוב רק משום ששם משפחתו מזוהה עם מבוקשים ביטחוניים. השוטרים, שחיפשו מידע בטלפון הנייד שלו, הבינו במהרה כי אינו קשור למבוקשים – אך נחשפו להתכתבויות אינטימיות עם בן זוגו. הגילוי הוביל למעצרו המידי למשך שלושה שבועות, ללא כתב אישום או משפט. בכלא הוא חווה התעללות קשה שכללה איומים, הרעבה ואלימות פיזית, עד ששוחרר ונמלט ישירות לישראל.

אמיר סיפר כיצד בתקופה שהוא התגורר יחד עם בן זוגו בעיר אחרת, הם הותקפו יום אחד בביתם על ידי כוחות השייכים לרשות הפלסטינית:

"הדבר האחרון שגרם לי לעזוב זה שגרתי עם הבן זוג שלי תקפו אותנו... הם תקפו אותנו בבית... עם נשק תקפו... היו רעולי פנים... בגלל הקטע (ההומוסקסואליות)... יעני איך אתם ככה גברים חיים ביחד?! זה אסון... הגיעה הרשות (הפלסטינית)... הגיעו הבטחון הלאומי והביטחון המסכל... מי לא הגיע...! הוציאו אותנו החוצה וכל הרחוב מסתכל... כאילו יש רצח בזירה... זה היה פדיחה ענקית... ככה יצאתי מהעיר... לקחו אותנו לתחנת המשטרה אבל בגלל שאני לא מאותה עיר ואין לי היסטוריה ותיקים אז הייתי כמה ימים בכלא ואז שחררו אותי... לא היה לי לאן ללכת... הם תפרו לי תיק של זנות ועל זה הם שמו אותי בכלא... בגלל שאין בחוק הפלסטיני סעיף שמתייחס לנושא הלהט"בי... כאילו אין עונש על קיום יחסי מין עם גברים אז הם מכניסים את זה כאילו אנחנו "מעודדים ל זנות ומעשים מגונים וכו' " הבנת? כי אין סעיף ספציפי שמדבר על זה... לאן הגענו..."

במקרה אחר, יאמן מספר כי כשהיה בן 14, הלך ברחוב עם ידיד ונעצר על ידי שוטר. המעצר, לדבריו, נבע אך ורק מכך שהנראות העדינה והנשית של השניים בלטה לעיני השוטר ועוררה את חשדו:

"השוטר עצר אותנו באמצע הרחוב ואמר לנו שהוא מהמודיעין ושנחנו חשודים... שאלתי אותו איך חשודים, והוא אמר לי שהוא צריך לקחת אותנו בניידת שלו... שנינו התנגדנו, אמרנו לו שאנחנו קטינים ושהוא לא יכול לקחת

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

אותנו לשום מקום, הוא עשה כמה טלפונים בצד ואז שחרר אותנו, היה לנו מזל... בפועל הוא רצה שנפחד... כל הגישה שלו הייתה גישה הפחדה... הוא שאל אותנו איך קוראים לנו ומאיזה משפחה ואזור, כאילו שאנחנו ממש בבעיה..."

כמה שנים לאחר מכן, ביום שמשפחתו גילו את נטייתו המינית, דודו של יאמן שעובד במודיעין של הרשות הפלסטינית כעס עליו ואיים שייקח אותו למודיעין, והבטיח לו שלא יחזור הביתה היום, אלא ישן בכלא. משפחתו בנוסף האשימה אותו בשיתוף פעולה עם ישראל, הוא מספר:

"הם אמרו לי 'אתה עובד איתם', היו כל כך בטוחים... אמרתי להם שאני לא עובד עם אף אחד... ידעתי אז שאין לי עם מי לדבר, הם צעקו, קיללו, הרביצו ואיימו, כמה ימים לאחר מכן התחלתי לחפש איך אני יכול לברוח משם".

הרדיפה על רקע הנטייה המינית מצד מוסדות הרשות הפלסטינית הינה שיטתית ומוסדית, אין מדובר במקרים בודדים, אקראיים או ספונטניים, אלא בדפוסים אשר חוזרים על עצמם שוב ושוב בתיאורים שניתנו על ידי גורמים ראשונים שרואינו לצורך מחקר זה, בנוסף לפעילי זכויות אדם שמלווים מזה שנים מקרים מסוג זה.

טיטי ברמל, שניהל בזמן עריכת המחקר את המחלקה לסיוע למבקשי מקלט באגודה לזכויות הלהט"ב, במסגרתה לוו כ-140 פונים פלסטינים להט"ב בישראל, מתאר כי רדיפה על רקע נטייה מינית על ידי הרשות הפלסטינית מאוד נפוצה ונוכחת במרבית סיפוריהם של הפונים. הוא מספר:

"יש לנו בחור שהוא מאוים בשטחים על ידי המשטרה בגלל שמצאו בטלפון שלו תמונות עם גברים או דברים כאלה... דבר שני, כל החברה שמפילים עליהם את התיקים האלה של שיתוף פעולה עם ישראל... וגם יש לנו המון בחורים שמדווחים על הרבה אלימות מהרשות הפלסטינית שהיא על רקע נטייתם המינית..... יש לנו פונה שאבא שלו תפס אותו עם בחור... דפקו לו מכות רצח... הלך למשטרה, גם הם דפקו לו מכות והכניסו אותו לבית חולים... זה היה אחרי שהם יצרו קשר עם המשפחה והבינו מה הסיבה בגללה הוא הותקף... עד היום יש לו נכות... יש כאלה גם ששמים אותם בכלא... בדרך כלל תופרים להם תיק של שיתוף פעולה עם ישראל, למרות שאין להאשמות אלו כל בסיס... הסיבה המרכזית לזה שהם לא יכולים לגור במקום אחר מאיפה שגדלו בשטחי

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

הרשות הפלסטינית זה קשור למשטרה ברוב המקרים... כי אם המשטרה הפלסטינית יודעת עליך ומחפשת אותך, או אם המשפחה שלך מקושרת עם הרשות (שזה המון המון מקרים גם) אז איפה תהיי?... יש לנו המון חברה שאו שיש להם משפחות מאוד גדולות שנמצאות בכל מקום בגדה... או שהמשטרה רודפת אותם ואין להם שום הגנה בשום מקום, או שהם באים ממשפחה שהיא מאוד חזקה ומבוססת ויש לה קשרים בהרבה אזורים וגם ברשות... ויותר מהכל, בסופו של דבר בנאדם שמאזים ברצח והוא נמצא בישראל, גם אם המשפחה יכולה למצוא אותו כשהוא בישראל, לפחות הוא יכול לפנות למשטרה ולבקש הגנה".

סאמיה, פעילה וותיקה בתחום הלהט"בי בשטחי הרשות הפלסטינית, אשר מלווה מזה שנים מקרים של להט"בים שנמצאים בסכנה, מחזקת ומאשרת את הדברים. מראיון שנערך עמה לצורך מחקר זה, עולה כי, ללא כל ספק, ישנה רדיפה מוסדית ושיטתית של להט"ב על ידי מוסדות הרשות הפלסטינית. היא מתארת כי בתחילת שנת 2019 הצורה של הרדיפה אף השתנתה והחלה לקבל מאפיינים שיטתיים יותר, ולהתממש בתדירות גבוהה יותר. לדבריה:

"אנחנו התחלנו לראות עלייה משמעותית מאוד של רדיפות על ידי הרשות הפלסטינית בסוף 2018 ותחילת 2019... הם (המשטרה) התחילו כאילו ליישם התנהגויות מסוימות אבל לא לפנות באופן ישיר לחשודים. למשל, לפנות לסטודנטים באוניברסיטאות... ב-2019 המשטרה עצרה אנשים... אבל את יודעת בגדה אין חוק נגד הומוסקסואליות אז הם מנסים לעצור אותך בכל מני דרכים יצירתיות אחרות... היו למשל בתקופה זו סטודנטים פעילים שאבטחת האוניברסיטה עצרה אותם... כאילו המשטרה מגיעה אליהם לא באופן ישיר אלא דרך מערכת האבטחה של האוניברסיטה, וזה בטענות כמו "אתה לא הולך לפי הכללים של האוניברסיטה"/"לא מתלבש על פי קוד הלבוש המקובל"/"ההתנהגויות שלך לא בסדר" וכו'... ואז נלקחים למעצר וחקירה... שנה שעברה התחלנו לראות דרך חדשה גם מול נשים טרנסג'נדריות, אותן מאשימים בהתחזות... כאילו שהן גברים שמתחזים לנשים וזו עבירה! [...] או למשל אם המשטרה מוצאת תמונות עירום בטלפון של מישהו ואפילו אם אותן תמונות הוא שלח לבן זוגו, הם מגדירים את זה כפשעה מקוונת... כלומר, בגלל

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

היעדר סעיף שמפיל להט"ב אז יש להם כך מיני דרכים אחרות לעצור להט"ב, להתעלל בהם ואפילו לייחס להם עבירות למיניהן".

סאמיה מתארת מציאות בה כיום נציגי המודיעין הפלסטינים נמצאים בכל מקום, גם בברים ברמאללה, הם יכולים לשבת ליד מישהו ולהאזין לשיחה שלו, אם חושדים בו אז מודיעים עליו ולאחר מכן הוא יוזמן לחקירה, בחקירה לוקחים לו את הטלפון ומחפשים. על פי סאמיה, במקרה שנמצא סימן להומוסקסואליות יכולים לקרות כל מיני תרחישים, השוטרים עלולים להרביץ לו ואז לשחרר אותו הביתה, או לעצור אותו ולייחס לו עבירות שונות, וישנם גם אנשים שהם עצורים ואיש אינו יודע על כך, עד שהעצור משתחרר ומספר כי ישנם עצורים בכלא שהם שם בגלל נטייתם המינית.

על פי המתואר לעיל, אנו לומדים כי היעדר חוק שאוסר על קיום יחסים הומוסקסואליים, באופן אירוני, אינו מיטיב עם פלסטינים להט"ב. אילו היה קיים חוק כזה, אוכלוסייה זו הייתה מקבלת הכרה בינלאומית, אנשים נרדפים היו יכולים לקבל הגנה ללא צורך בלעבור סדרת ראיונות מתישה בה הם נאלצים שוב ושוב לאמת את סיפוריהם על רדיפה והיעדר הגנה. אילו היה חוק כזה, ייתכן כי הוא היה נאכף לפחות באופן חוקי, עם תהליך חוקי, מצופה, בעל גבולות המאפשר לנאשם להגן על עצמו, לטעון טענות ולהתנגד לקיומו. על אף שקיומו של חוק כזה מהווה כשלעצמו הפרה חמורה של זכויות אדם, זה אפילו יותר חמור ומסוכן כאשר בוחרת הסמכות השולטת לנקוט באמצעים לא חוקיים, לא מבוקרים ולא עקביים להענשת אנשים על רקע נטייתם המינית, אמצעים המזכירים מעצרים מנהליים בהם אין לאדם זכות לדעת מה סיבת המעצר שלו. התנהלות הרשויות מדמה התנהלות של ארגוני פשע ועולם תחתון אשר פועלים באופן עצמאי ללא גבולות וללא חוק, ללא מוסר או ערך לכבודו של האדם או לחייו בכלל.

2.3 סיכום ממצאי הרדיפה בשטחי הרשות הפלסטינית

על פי העובדות, הנתונים והעדויות שצוינו בפרק זה, עולה תמונה ברורה: בשטחי הרשות הפלסטינית אין סובלנות לזהות להט"ב כלשהי. סקרים עדכניים מראים כי כ-95% מתושבי הגדה המערבית אינם מקבלים יחסים חד-מיניים. להט"ב שזהותם נחשפת נרדפים בשלוש רמות – המשפחה, הקהילה, והרשויות – מה שהופך את מציאות חייהם לבלתי נסבלת, ולעיתים אף מסכנת חיים. חשוב להבהיר: אין טענה כי כל אותם 95% מהווים סכנה ישירה, אלא שמדובר בסקלה רחבה של אי-קבלה, שבקצה שלה נמצאים הגורמים המאיימים. עם זאת, אי-קבלה כה נרחבת יוצרת קרקע פורייה לפעולה של גורמים קיצוניים – היא מאפשרת להם לרדוף, לדכא ולהפעיל אלימות כמעט ללא התנגדות ציבורית. במקביל, הרשויות הפלסטיניות אוסרות על פעילותם של ארגונים להט"ב, כמו ארגון

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

"אלקאוס" שפועל לקידום זכויות להט"ב בשטחי הרשות הפלסטינית. בשנת 2019, משטרת הרשות הפלסטינית אסרה על פעילותו בטענה שזו "מנוגדת לתרבות הערבית", ואף איימה במעצרים על חברי הארגון אם ימשיכו בפעילותם.

ניתן להבין חולשה זו של ארגוני החברה האזרחית אל מול צעדי הדיכוי של הרשות הפלסטינית מתוך בחינת "הטרנספורמציה המבנית" שעברו ארגונים אלו מאז הסכמי אוסלו. לפי דנה (2015), החברה האזרחית הפלסטינית עברה תהליך מואץ של "אנ-ג'י-או-איזציה" (NGOization) במסגרתו המרחב האקטיביסטי שבעבר אופיין על ידי תנועות אזרחיות שהיו שורשיות ופוליטיות עבר לידי ארגונים מקצועיים הממומנים על ידי גורמים בינלאומיים. תהליך זה התרחש תחת מציאות ייחודית של כיבוש צבאי מתמשך, המבדילה את המקרה הפלסטיני ממקרים אחרים בעולם.

כתוצאה מכך, ארגונים רבים אימצו סדר יום גלובלי וטכנוקרטי המנותק מהצרכים האמיתיים של השוליים החברתיים. דנה טוען כי המעבר לפעילות המבוססת על מימון חיצוני וסטנדרטים בינלאומיים הוביל ל"דה-פוליטיזציה" של המרחב האזרחי. הארגונים חדלו מלשמש כפלטפורמות למאבק חברתי ופוליטי שורשי, ובמקום זאת התמקדו בפרויקטים טכניים קצרי טווח שאינם קוראים תיגר על הסטטוס קוו או על מבני הכוח הקיימים. במובן זה, חוסר היכולת של ארגוני זכויות אדם להגן על קבוצות מיעוט כמו קהילת הלהט"ב נובע מהיותם חלק ממערכת אזרחית שהפכה ל"עמוד תווך לשימור הסטטוס קוו הפוליטי", במקום להיות מנוע לשינוי חברתי עמוק.¹⁸ צעדים אלה של הרשות, בשילוב חולשתה המבנית של החברה האזרחית, לא רק מונעים סיוע ותמיכה ללהט"ב שחיים תחת איום, אלא גם חוסמים את האפשרות לפיתוח סובלנות עמוקה.

כמו כן, חשוב להבהיר: אין טענה כי כל הלהט"ב בגדה נמצאים תחת סכנת חיים מיידית ומעוניינים להגיע לישראל. אף שאין בידינו נתונים מדויקים על גודלה של הקהילה הלהט"בית בגדה, ברור כי מדובר במספר הגבוה משמעותית ממספרם של מבקשי המקלט בישראל, המוערך בכמה מאות בלבד. פער זה מצביע על מציאות מורכבת בה פלסטינים להט"ב רבים אינם רואים בישראל מקום בטוח, אחרים חוששים מהסטיגמה או מהשלכות פוליטיות, ויש גם מי שמעדיפים להישאר בקהילתם ולהסתיר את זהותם כפי יכולתם, בגלל הנראות המוגבלת והדיכוי החברתי.

¹⁸ Dana, T. (2015). The structural transformation of Palestinian civil society: Key paradigm shifts. *Middle East Critique*, 24(2), 191-210. <https://doi.org/10.1080/19436149.2015.1017968>

נוסף לכך, ההבדל בין מי שמצליח לשרוד בגדה לבין מי שנאלץ לברוח, נעוץ פעמים רבות במוסד המשפחה. בחברה החיה תחת כיבוש ודיכוי, הלחץ על מיעוטים מוחלשים בחברה גובר, והמשפחה נותרת רשת הביטחון היחידה. אדם יכול להגיע ממשפחה שמקבלת אותו – או לכל הפחות אינה נוקטת כלפיו באלימות – ובכך מתאפשר לו להישאר. אולם במקרי הקיצון, שבהם המשפחה הופכת לגורם הרודף או המפקיר, נוצר מצב של מלכוד קטלני: הפרט אינו יכול לפנות להגנת הרשויות כשהמשפחה רודפת אותו, ואינו יכול להסתייע במשפחה כהגנה מפני הרשויות. ברגע שרשת הביטחון המשפחתית קורסת, ההפקרה הופכת למוחלטת והבריחה הופכת למוצא אחרון.

על פי כן, מי שמגיע לישראל לרוב עושה זאת מתוך מצוקה קיצונית ולא מתוך בחירה חופשית. מדובר בצעירים ובצעירות שחלקם נאלצו לנטוש לימודים אקדמיים, לברוח מביתם ולהגיע חסרי כל, ללא מסגרת וללא פרנסה. העובדה שהם בוחרים לברוח דווקא לישראל – מקום שבו הסדרת המעמד כמעט בלתי אפשרית, והם חשופים לעוונות הן מהחברה והן מגורמי הביטחון בשל מוצאם – אינה מעידה על חיפוש אחר 'נוחות', אלא ממחישה את עומק הסכנה הנשקפת לחייהם בגדה ואת העובדה שזוהי בריחת הישרדות מחוסר ברירה.

העדויות הרבות בפרק זה מצביעות על כך שהמשפחה, אשר אמורה להיות מרחב בטוח, הופכת לעיתים קרובות לגורם המרכזי ברדיפה. האלימות, הנידוי, וההכחשה אינם תוצאה של חשיפה ציבורית בלבד, אלא לעיתים קרובות נובעים מהתנהגות פנימית של בני המשפחה, במיוחד גברים. גם כאשר המשפחה אינה מהווה סכנה ישירה, היא עצמה סובלת מלחץ חברתי כבד, ולעיתים נאלצת "להתנער" מילדיה כדי להימנע מהוקעה ציבורית. הקהילה הרחבה משתפת פעולה עם הרדיפה, ולעיתים אף מעודדת אותה דרך כרוזים, שמועות, והפצת מידע.

לצד זאת, הרשויות הפלסטיניות אינן מספקות הגנה – אלא מהוות גם הן גורם רודף. אף שהחוק הפלסטיני אינו אוסר על יחסים חד-מיניים, הרשויות פועלות בדרכים עקיפות כדי לרדוף להט"ב: תיקים מפוברקים, האשמות בשיתוף פעולה עם ישראל, מעצרים, אלימות פיזית ונפשית, חקירות משפילות, וכליאה ללא משפט. מדובר ברדיפה שיטתית ומוסדית, שאינה מתועדת רשמית אך חוזרת על עצמה בעקביות.

ארגונים בינלאומיים כמו היאס והאו"ם, הפועלים לקידום זכויות אדם ולסיוע לפליטים, מתעדים את התופעה כחלק מהמעקב אחר פגיעות באוכלוסיות מוחלשות. גם ארגונים כמו "שורת הדין", שאינם מגדירים את עצמם כארגוני סיוע לפלסטינים, מצביעים על אותה תופעה – מתוך מטרה לחשוף כשלים

מוסדיים ברשות הפלסטינית. כלומר, אף שמניעיהם שונים, ארגונים מגוונים מצביעים על דפוס עקבי של רדיפה ממסדית כלפי להט"ב בשטחי הרשות.

המרחב הגיאוגרפי המצומצם של הגדה, יחד עם המבנה החברתי הקהילתי, מונעים מלהט"ב למצוא מקום בטוח בתוך שטחי הרשות. מעבר בין ערים או כפרים אינו יוצר אנונימיות, אלא חושף את האדם לסכנה חדשה. גם ערים ערביות בישראל אינן מהוות פתרון, בשל דינמיקות דומות של פיקוח חברתי. פעילים ותיקים בתחום מציינים כי "מקום אחר בשטחים" הוא אשליה – אין באמת מרחב שבו אדם יכול להתחיל מחדש מבלי להיחשף.

היעדר חוק שמפליל להט"ב ביות יוצר פרדוקס: מצד אחד, אין עילה חוקית לרדיפה; מצד שני, הרשויות פועלות בדרכים לא חוקיות, לא שקופות, ולעיתים אלימות במיוחד. התוצאה היא מערכת רדיפה שמדמה ארגוני פשע, ללא גבולות, ללא פיקוח, וללא אחריות. במקום הליך משפטי מסודר, ישנם מעצרים לא כדין, חקירות אלימות, והאשמות יצירתיות כמו "פשעה מקוונת", "התחזות", או "קידום זנות".

העדויות בפרק זה מצביעות על כך שמאז 2018–2019, הרדיפה קיבלה מאפיינים שיטתיים יותר: מעקבים, חקירות באוניברסיטאות, שימוש באבטחה מוסדית, והפצת כרוזים עם קריאות לפגיעה פיזית ואף לרצח. מדובר במנגנון מתוחכם שמטרתו להעניש, להרתיע ולהשתיק. גם כאשר אדם פונה לרשויות בבקשת עזרה – הוא עלול להיעצר, להיחקר, או להיחשף למשפחתו ולסביבה.

לסיכום, התופעה של רדיפת להט"ב בשטחי הרשות הפלסטינית אינה חדשה, אך כפי שהדבר משתקף מהראיונות שנערכו לצורך מחקר זה וממידע שנאסף מארגוני סיוע בישראל, היא הולכת ומחריפה.¹⁹ דפוסי האלימות, ההשפלה וההדרה חוזרים על עצמם בעקביות, ומקבלים גיבוי מוסדי. מדובר באוכלוסייה שחיה תחת איום מתמיד, ללא הגנה, וללא מרחב בטוח. השתיקה סביבם אינה רק מוסרית – היא פוליטית, חברתית, ומשפטית.

¹⁹ ר' ה"ש 1 לעיל.

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

3. מעמד המשפטי של פלסטינים להט"ב

3.1 פליטים להט"ב במשפט הבינלאומי

גם כיום, ב-65 מדינות בעולם "יחסים חד מיניים" בהסכמה בין בוגרים מהווים עבירה פלילית, ב-12 מהן יש עונש מוות.²⁰ באותן מדינות, להט"ב חשופים לסכנה מידי השלטונות, המאפשרת גם לאחרים לפגוע בהם, מבלי שיוכלו להתלונן במשטרה ולקבל הגנה. מדינות אחרות תופסות להט"ב כמי שמפרים את כללי המוסר או ההתנהגות,²¹ ונעשה שימוש באופן שרירותי נגדם בחוקים נגד הפרעה לסדר הציבורי ו/או התנהגות מגונה.²² בחברות מסוימות, להט"ב חשופים ל"אונס-מתקן" ולנישואים בכפייה.²³ סכנות אלה, לצד פערים בין זכויות להט"ב והגנה עליהם בין מדינות שונות, מובילים לכך שלהט"ב החוששים מרדיפה עשויים לחפש הגנה במדינה שתכיר במצבם ותיתן להם מעמד פליט.

האמנה בדבר מעמדם של פליטים (1951) מגדירה "פליט" כמי שברח מארצו בשל פחד מבוסס היטב להיות נרדף בשל אחד מחמישה קריטריונים בלבד המנויים באמנה: גזע, דת, לאום, השתייכות לקבוצה חברתית מסוימת ודעה פוליטית. האמנה, אשר נוסחה לפני המהפכה הפוליטית והחברתית שחוללו במדינות רבות בעולם תנועות לזכויות להט"ב, לא כללה בעילות הרדיפה רדיפה המבוססת על זהות מגדרית ונטייה מינית.

בשנת 2004 עודכנו הנחיות נציבות האיחוד האירופי לבחינת בקשות מקלט,²⁴ אשר הכירו בעילת רדיפה המבוססת על נטייה מינית ומגדר ככזו הנכללת תחת הגדרת "פליט" באמנה כ"קבוצה חברתית מסוימת". בהנחיות מעודכנות משנת 2011, הובהר כי יש לכלול גם רדיפה על רקע זהות מגדרית.²⁵

²⁰ Map of Jurisdictions that Criminalise LGBT People, Human Dignity Trust, <https://www.humandignitytrust.org/lgbt-the-law/map-of-criminalisation>

²¹ ט. מימרן, "החיים השחורים של הפליט הורוד: בעקבות Minister voor Immigratie en Asiel v X, Y and Z", נבו, המשפט ברשת: זכויות אדם – כתב עת מקוון, מבדקי הארות פסיקה 23, 2014 עמ' 8–26.

²² Cragnoilini, G. "Lesbian, gay, bisexual and transgender refugees: challenges in refugee status determination and living conditions in Turkey", In T. Spijkerboer (Ed.), *Fleeing Homophobia: Sexual Orientation, Gender Identity and Asylum* (1st ed., pp. 98–120), Abingdon, Oxon: Routledge.

²³ Berg, L., & Millbank, J., "Developing a jurisprudence of transgender particular social group". In T. Spijkerboer (Ed.), *Fleeing Homophobia: Sexual Orientation, Gender Identity and Asylum* (1st ed., 2013, p. 121–153), Abingdon, Oxon: Routledge.

²⁴ [COUNCIL DIRECTIVE 2004/83/EC](#) of 29 April 2004 on minimum standards for the qualification and status of third country nationals or stateless persons as refugees or as persons who otherwise need international protection and the content of the protection granted.

²⁵ [DIRECTIVE 2011/95/EU](#) OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 13 December 2011 on standards for the qualification of third-country nationals or stateless

בשנת 2008 פרסמה נציבות האו"ם לפליטים קווים מנחים לטיפול בבקשות מקלט המבוססות על נטייה מינית ו/או זהות מגדרית, והנחיות אלה עודכנו בשנת 2012.²⁶ הקווים המנחים מסבירים כי רדיפת להט"ב יכולה להתבטא באלימות פיזית ומינית; בעינויים ובניסיונות לשנות בכפייה את נטייתו של האדם לרבות אשפוז כפוי, עינויים ונישואים כפויים; בחוקים המגדירים יחסים בין בני אותו מין כפשע; וכי גם אפליה העולה לכדי אי יכולתו של אדם לכלכל את עצמו בארצו יכולה להיחשב רדיפה לפי האמנה. הנציבות מכירה בכך שפעמים רבות הרדיפה היא על ידי בני משפחה וכי אדם עשוי להימלט מארצו בשל היעדר הגנה מדינתית מפני המשפחה. כן מתואר בהנחיות, כי נטייה מינית וזהות מגדרית אינן רלוונטיות רק לעילת ה"קבוצה חברתית מסוימת", אלא גם לרדיפה בשל דת ומטעמים פוליטיים. נציין, כי דיני הפליטים מכירים בכך שאת עילת הרדיפה יש לבחון מעיני הרודף. כך, למשל, די בכך שאדם נתפס כלהט"ב ולכן נרדף, כדי להקים לו עילת מקלט. כך גם אדם לא חייב להחזיק בדעות פוליטיות כדי להירדף כיוון שהוא נתפס בארצו, בשל אורחות חייו או מכל סיבה אחרת, כמתנגד למשטר.

ההכרה ברדיפה על רקע נטייה מינית וזהות מגדרית העלתה מספר סוגיות הנובעות מייחודן של בקשות מקלט אלה, בעיקר בשל הטענה שמדובר במאפיינים שניתן להסתיר, "לחיות בארון" ולחיות חיים "נורמטיביים", ובשל הקשיים בהוכחת זהויות. הנחיות הנציבות קבעו לעניין זה, שלא ניתן לדרוש ממבקש מקלט להסתיר את נטייתו המינית בארצו, כדרך למלט עצמו מרודפיו, וזאת משום שהדבר מסב נזקים עצומים למבקש המקלט המהווים רדיפה כשלעצמה, וממילא אינו מבטיח שהדבר לא יתגלה בעתיד. עמדה זו התקבלה בשורה של פסקי דין בבתי משפט ברחבי העולם ובספרות, בידי מומחים לדיני פליטים.²⁷ על בסיס פרשנויות אלה הכירו מדינות רבות משך השנים בלהט"ב כפליטים, וכך גם פסקו בתי משפט ברחבי העולם.²⁸

persons as beneficiaries of international protection, for a uniform status for refugees or for persons eligible for subsidiary protection, and for the content of the protection granted.

²⁶ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), [Guidelines on International Protection No. 9: Claims to Refugee Status based on Sexual Orientation and/or Gender Identity within the context of Article 1A\(2\) of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the Status of Refugees](#), 23 October 2012, HCR/GIP/12/09.

²⁷ [Refugee Appeal No. 74665/03](#) (7 July 2004); HJ (Iran) and HT (Cameroon) v [Secretary of State for the Home Department](#) [2010] UKSC 31; Matter No S395/2002 (9.12.03); James C. Hathaway & Jason Pobjoy, "Queer Cases Make Bad Law"; [HS \(Homosexuals: Minors, Risk on Return\) Iran v. Secretary of State for the Home Department](#) [2005] UKAIT 00120 (4 August 2005).

²⁸ Edwards J. R., ["Homosexuals and Immigration: Developments in the United State and Abroad"](#), essay published by the Center for Immigration Studies, May 1999.

לנתונים מהאיחוד האירופי ר':

3.2 מדיניות ישראל ביחס למבקשי מקלט להט"ב

ישראל חתומה על אמנת הפליטים ואשררה אותה, אולם לא אימצה אותה בחוק פנימי, כך שאין חוק המסדיר את הטיפול במבקשי מקלט או את זכויותיהם בישראל. המחויבות לאמנה מעוגנת ב"נוהל הטיפול במבקשי מקלט",²⁹ לפיו נבחנות בקשות מקלט בידי יחידת הטיפול במבקשי מקלט במשרד הפנים, וכן מבוססת על "חזקת ההתאמה", לפיה בהיעדר חוק סותר יש לפרש את החוק ואת שיקול הדעת הנתול לרשויות מינהלי בהתאם למשפט הבינלאומי והתחייבויות בינלאומיות של המדינה.³⁰ לצד מחויבות ישראל לאמנת הפליטים, ישראל מכירה בחובתה לפי עיקרון אי-ההרחקה, האוסר על גירושו של אדם למקום בו נשקפת סכנה לחייו או לחירותו, או שהוא יהיה צפוי לעינויים.³¹

עם זאת, שיעור ההכרה בישראל בפליטים, אשר עומד על פחות מאחוז אחד, הוא הנמוך ביותר במדינות המערב.³² אחוז זה משקף יחס שלילי להגירה לישראל ומדיניות מצמצמת של הפרשנויות הנהוגות בעולם לאמנת הפליטים.

בשנותיה הראשונות של יחידת הטיפול במבקשי מקלט, עמדתו של משרד הפנים הייתה כי אמנת הפליטים אינה חלה על מקרים של רדיפת להט"ב,³³ אולם בעשור האחרון החל משרד הפנים להכיר בלהט"ב בודדים כפליטים ואף יצאה חוות דעת המכירה ברדיפה של להט"ב באריתריאה.

European Union: [European Agency for Fundamental Rights, Homophobia and Discrimination on Grounds of Sexual Orientation and Gender Identity in the EU Member States. Part I: Legal Analysis](#), June 2008, p. 97-98.

²⁹ נהל הטיפול במבקשי מקלט מדיני בישראל, באתר רשות האוכלוסין:

https://www.gov.il/he/service/apply_for_asylum_in_israel

³⁰ חזקה זו עוגנה בפסיקה רבה, ר' למשל ע"פ 131/67 קמיאר נ' מדינת ישראל, דנ"פ 7048/97 פלונים נ' שר הבטחון, בג"צ 2599/00 יתד – עמותת הורים לילדי תסמונת דאון נ' משרד החינוך, ע"מ 4204/13 מדינת ישראל נ' סולו.

³¹ עקרון איסור הגירוש (non-refoulement) מבוסס על סעיף 33 לאמנת הפליטים; סעיף 3 לאמנה נגד עינויים ונגד יחס ועונשים אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים משנת 1984; ונגזר גם מסעיפים 6 ו-7 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות משנת 1966, וכן מהווה חלק מן המשפט הבינלאומי המנהגי הנוהג גם בישראל (ראו: בג"צ 5190/94 אל טאיי נ' שר הפנים, פ"ד מט(3) 843, 848 (1994)).

³² ר' דו"ח היאס ישראל, "0.06% המספרים מדברים: הטיפול בבקשות מקלט בישראל" בקישור: hias.org.il/numbersreport

³³ יונתן ברמן, "פליטים להט"בים בישראל", בתוך זכויות הקהילה הגאה בישראל: משפט, נטייה מינית וזהות מגדרית (עינב מורגנשטרן, יניב לושנסקי ואלון הראל עורכים, נבו, 2016), עמ' 1091. זמין בקישור: <https://law.tau.ac.il/lgbtlaw/search/item-825>

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

3.3 הדרתם של פלסטינים מהליך המקלט בישראל

מדינת ישראל מפעילה מנגנון נפרד ושונה ביחס למבקשי מקלט פלסטינים ומונעת מהם להגיש בקשות מקלט, בהתאם לעמדה לפיה האמנה בדבר מעמדם של פליטים כלל אינה חלה על פלסטינים.

הטיעון המשפטי בו אחזה מדינת ישראל במשך השנים על-מנת למנוע מפלסטינים להגיש בקשות מקלט, נסמך על סעיף 1.D לאמנה, הקובע כי: "אמנה זו לא תחול על בני אדם המקבלים היום הגנה או סיוע מאורגנים או ממוסדות של ארגון האומות המאוחדות...". הסעיף ממשיך ובסופו מובהר: "פסקו ההגנה או הסיוע האמורים, מאיזו סיבה שהיא, ומצבם של בני אדם אלה לא בא על תיקונו השלם... יהיו אנשים אלה זכאים ממילא ליהנות מאמנה זו". סעיף כמעט זהה קיים גם באמנה בדבר מעמדם של מחוסרי אזרחות, שגם עליה חתמה מדינת ישראל, ואותה אשררה.³⁴ עמדת מדינת ישראל במשך השנים הייתה כי סעיף זה מחריג מהאמנה את כלל הפלסטינים, בשל הסיוע שמעניקה אונר"א, תוך שלא ניתנה הדעת לחלקו האחרון של הסעיף.

אונר"א (UNRWA), סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם לפליטי פלסטין במזרח הקרוב, הוקמה בהחלטת העצרת הכללית של האו"ם בשנת 1949, ולה סמכות מוגבלת לסייע למי שנעקרו מבתיהם, בעקבות המלחמה בשנת 1948. בשנת 1967 הרחיבה העצרת הכללית את סמכותה של אונר"א, כך שתחול גם על פלסטינים שהפכו לפליטים בעקבות המלחמה שפרצה באותה שנה.

הסעיף נועד להחריג מאמנת הפליטים (ומאמנת מחוסרי האזרחות) את פליטי הסכסוך הישראלי-פלסטיני אשר מקבלים סיוע מאונר"א. על בסיס זה, ישראל טענה כי כל פלסטיני מוחרג מהאמנה וכלל לא יכול לפנות בבקשת מקלט. עם זאת, חלק ניכר מהפלסטינים כלל לא חוסים או חסו תחת המנדט של אונר"א, מאחר והם והוריהם אינם פליטי 1948 ו-1967 ולכן הם כלל לא עומדים בקריטריונים לפיהם אונר"א פועלת.³⁵ בהערה שפרסמה נציבות האו"ם לפליטים באשר לסעיף 1.D, הודגש כי הסעיף מחריג מהאמנה רק פלסטינים שמקבלים או שזכאים לקבל סיוע מאונר"א.³⁶ לפי דו"חות סטטיסטיים, רק

³⁴ סעיף 1(2) לאמנה בדבר מעמדם של חסרי אזרחות (1954).

³⁵ לפי [הקריטריונים של אונר"א שנקבעו ב-CERI](#), זכאים להירשם לשירותיה רק אנשים שמקום מגוריהם הרגיל היה פלסטין המנדטורית בין 1.6.46 ל-15.5.48 ושאבידו גם את בתיהם וגם את אמצעי המחיה שלהם כתוצאה ממלחמת 1948 וצאצאיהם הזכרים (Article III(A)(1)).

³⁶ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), [Note on UNHCR's Interpretation of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and Article 12\(1\)\(a\) of the EU Qualification Directive in the context of Palestinian refugees seeking international protection](#), May 2013, p. 2-3

כרבע מאוכלוסיית הגדה המערבית מוכרים כפליטי אונר"א.³⁷ יתר תושבי השטחים ומשפחותיהם מעולם לא ברחו או גורשו מבתיהם בשנת 1948 או 1967, ולכן אינם זכאים לעזרת הארגון.³⁸

לפי חלקו השני של סעיף 1.D, גם מי שמקבל סיוע מאונר"א, יכול לחזור לגדרי אמנת הפליטים במקרה בו הסיוע פוסק מכל סיבה שהיא.³⁹ אונר"א מעניקה למי שחוסה תחת הגנתה שירותים שונים בתחום החינוך, הבריאות, רווחה וכיו"ב, אולם לסוכנות אין כוחות שיטור או יכולת לתת הגנה לאדם הטוען שנשקפת לו סכנה וכי כוחות הביטחון הפלסטינים לא מגנים עליו, קל וחומר אם כוחות אלה רודפים אותו בעצמם.⁴⁰ לפי הפסיקה בעולם והנחיות הנציבות, רדיפה במדינה או היעדר יכולת מצד אונר"א להגן על אדם במקום בו היא פועלת, מהווה הפסקת ההגנה לעניין הסעיף. ואכן, מדינות שונות ברחבי העולם הכירו בכך שגם מי שטופל בידי אונר"א, אך נמלט ממקום פעילותה עקב רדיפה כאמור באמנת הפליטים, זכאי למעמד פליט.⁴¹ גישה זו אומצה גם על ידי בית המשפט האירופי לצדק.⁴²

ישראל הביעה עמדתה בהליכים משפטיים שונים כי היא אינה מקבלת פרשנויות אלה לסעיף 1.D וכי הן אינן מחייבות אותה. סוגיות אלה עלו במספר רב של הליכים שהתנהלו בבית המשפט העליון, והוכרעה לראשונה בפסק דין של בית המשפט המחוזי בחודש פברואר 2024.⁴³

בית המשפט המחוזי דחה שם את טענת משרד הפנים לפיה יש לפרש את סעיף 1.D לאמנת הפליטים כסעיף המוציא מתחולתה של האמנה את כלל הפליטים הפלסטינים, וקבע כי "לפי האמנה, פלסטינים מאוימים על רקע נטיה מינית, צריכים להיות זכאים להגיש בקשות מקלט במסגרת החריג שבסיפא

³⁷ [Palestinian Central Bureau of Statistics \(PCBS\)](#), June 2019.

³⁸ ר' לעיל ה"ש 33, עמ' 1111.

³⁹ הסעיף קובע שמי שאותה הגנה הופסקה בעניינו ינהנה מהגנת הפליטים באופן אוטומטי ("ipso facto"). הפסיקה בעולם לגבי פרשנות הסעיף חלוקה, אולם בעתירות שהוגשו בישראל בעניין זה לא ביקשו העותרים להיות מוכרים כפליטים באופן אוטומטי, אלא שתיבחן בקשתם למקלט.

⁴⁰ יובל לבנת, "סייענים פלסטינים במבקשי מקלט בישראל", משפט וממשל יח (2017), 55, 79-117.

⁴¹ למדיניות של מדינות שונות באירופה בנושא זה ר' בדו"ח נתונים מבקשות לחופש מידע:

EMN Ad-Hoc [Query on Palestinians from Gaza and west Union territories Requested](#) by ES EMN NCP on 19th April 2017.

לפני [נתונים סטטיסטיים](#) מאתר EUROSTATS, בשנת 2018 קיבלו מעמד במדינות האיחוד האירופי 1,915

פלסטינים, מתוכם 1,570 הוכרו כפליטים והיתר קיבלו הגנה אחרת.

Badil – Resource Center for Palestinian Residency and Refugee rights, "[Closing Protection Gaps: Handbook on Protection of Palestinian Refugees in States Signatories to the 1951 Convention](#)", 2015, p. 135.

⁴² CJEU in Mostafa Abed El Karem El Kott and Others v. Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal. Case C-364/1, 19 December 2012, CJUE, judgment of 25 July 2018, SERIN Alheto, c-585/16, EU:C:2018:584

⁴³ עמ"נ (ת"א) 35249-10-22 פלוני נ' רשות האוכלוסין וההגירה (4.2.2024)

לסעיף D1, במסגרת זו יוכלו לטעון ולהוכיח פחד מבוסס היטב מפני רדיפה על פי האמנה. הוכחת הפחד וביסוס הנסיבות המעמידות תשתית כנדרש, ייבחנו בכל מקרה לגופו, אך עצם האפשרות להגיש בקשת מקלט לא צריכה להיות חסומה בפני פלסטינים תושבי האזור, בנסיבות אלו. ... על כן החלטת הרשות שלא לאפשר למערער להגיש בקשת מקלט, ואישורו של בית הדין להחלטה זו, מפרים את הוראות אמנת הפליטים שישראל מחויבת בה, ועל כן דין הערעור להתקבל".

משרד הפנים ערער על פסק הדין, ובית המשפט העליון הורה על עיכוב ביצוע פסק הדין.⁴⁴

בין לבין, בחודש אוקטובר 2024 חוקקה הכנסת את חוק להפסקת פעילות אונר"א, תשפ"ה-2024, הקובע כי "רשות מרשויות המדינה, לרבות גופים ואנשים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים על פי דין, לא תקיים כל מגע עם אונר"א או עם מי מטעמה". בהינתן החוק, דומה כי לגורמי המדינה גם לא תהיה כל דרך לוודא אם וכיצד אדם יכול לחסות תחת הגנת אונר"א. בנוסף, לנוכח החקיקה החדשה, נסוגה המדינה מטענותיה אלו במהלך הדיונים בערעור המתנהל בבית המשפט העליון וההליך מתנהל ביחס לטענות המדינה האחרות, הנוגעות יותר לעניינים שבפרקטיקה תוך הפנייה למנגנון "מתאם הרווחה", שיתואר בהמשך.

חסם משפטי נוסף העומד בפני פלסטינים המבקשים הגנה בישראל הוא חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת השעה),⁴⁵ לפיו לא יינתן מעמד לפלסטינים "על אף האמור בכל דין", למעט מקרים חריגים המנויים בחוק כגון בני זוג בגילאים מסויימים, והיתרים זמניים לעבודה ולשירותים רפואיים. כיוון שבקשות מקלט של פלסטינים כלל אינן מתקבלות, חסם זה כלל לא עלה בהחלטות הדחייה. הוראת השעה, אשר מוארכת משנה לשנה החל משנת 2003, נתקפה בבית המשפט העליון בשל פגיעתה בזכות לחיי משפחה ובשוויון, ובית המשפט נמנע עד כה מלפסול את ההוראה. התיקון לחוק משנת 2022 אף החריג זוגות להט"בים מהגדרת "בני זוג", וגם סוגייה זו נתקפת בימים אלה בבית המשפט.⁴⁶ שאלת הפגיעה במבקשי מקלט שנמלטים מהשטחים לישראל בשל סכנה כלל לא נדונה באותם הליכים. עם זאת, בהליכים המשפטיים של פלסטינים להט"ב, טענו העותרים כי בעניינם חל החריג הקבוע בסעיף 3ג להוראת השעה (היום סעיף 9) המאפשר להעניק מעמד לפלסטיני אם הדבר הוא "מעניינה המיוחד של מדינת ישראל". לטענת העותרים, הגנה על פליטים בהתאם למחויבות המדינה לפי האמנה היא

⁴⁴ בר"מ 24-2867 רשות האוכלוסין וההגירה נ' פלוני.

⁴⁵ חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), תשפ"ב-2022

⁴⁶ בג"צ 7052/03 עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל ואח' נ' שר הפנים ואח' (14.5.2006), בג"צ 466/07 ח"כ זהבה גלאון נ' שר הפנים ואח' (11.1.2012) ר':

https://www.acri.org.il/post/_1272 <https://www.adalah.org/he/content/view/11147> [ההליך הנוכחי, תלוי ועומד, ביום 9.7.2024 ניתן צו על-תנאי]

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" - מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

"מעניינה המיוחד" של המדינה. כאמור, בימים אלה שאלת אפשרותם של פלסטינים להגיש בקשות מקלט ממתונה להכרעת בית המשפט העליון.

3.4 בחינת בקשות של פלסטינים להט"ב בידי מתאם הרווחה

בתחילת העשור הקודם (עד שנת 2018) הוגשו עתירות רבות לבג"צ כנגד פרשנותו של משרד הפנים לפיה מודרים פלסטינים ממערכת המקלט הישראלית.⁴⁷ בעתירות נטענו שתי טענות מרכזיות שפורטו בפרק הקודם: הראשונה, כי פרשנות משרד הפנים סוטה ממשוטו של סעיף D.1 לאמנה, מפרשנותה של נציבות האו"ם לפליטים, הנחשבת לגורם מומחה⁴⁸, ומהפסיקה של ערכאות גבוהות ברחבי העולם. השנייה, כי על אף הוראת השעה, הגנה על מבקשי מקלט היא "מעניינה המיוחד" של המדינה. העותרים ביקשו מבית המשפט להורות למשרד הפנים לבחון את בקשותיהם למקלט. בכל העתירות ניתן צו ביניים, אשר מנע מעצר או גירוש של העותרים עד לתום ההליכים.⁴⁹ אלא שאף אחד מאותם הליכים לא הוכרע לגופו של עניין.

בשנת 2009 עמד בית המשפט העליון על הבעייתיות בכך שבעת ההיא לא היה אף גורם שהיה אמון על הטיפול בבקשות אלו של פלסטינים, אשר עולות בהן טענות לסכנה שלא על רקע שיתוף פעולה עם ישראל, וכן על כך שאין בידי המדינה מידע מסודר על מצבם של להט"ב בשטחים. בעקבות הערות

⁴⁷ עתירות אלו הוגשו ונדונו אותה עת בבג"צ, מכיוון שעניינם של פלסטינים ("תושבי אזור") המבקשים מעמד בישראל מוסדר בהוראת השעה, והסמכות לדון בה ניתנה לבתי המשפט המינהליים רק ביחס להליכי זוגיות ומעמד לילדים. סמכות זו הועברה בשנת 2018 לבית המשפט המחוזי. המדינה טוענת שהסמכות בנושאים אלה נתונה לבית הדין לעררים כי מדובר בדחייה של בקשת מקלט. טענות אלו – כמו גם הטענות על D.1 – לא הוכרעו, מאחר שאף עתירה לא התבררה והוכרעה לגופה וכל ההליכים נמחקו מסיבות פרטניות שייתרו את ההליכים. ככל הידוע לנו, רק הליך אחד בעניינו של פלסטיני שביקש הגנה בישראל נדון בבית הדין לעררים, כפי שתואר בפרק הקודם.

⁴⁸ בית המשפט העליון עמד על מקצועיותה של נציבות האו"ם לפליטים (ר' למשל ע"מ 5107/08 פלוני נ' שר הפנים (5.5.2009) ונזקק לא פעם להנחיותיה ונהליה, מתוך הנחה ש"יהיה זה נכון ללמוד מניסיונה של הנציבות אשר משקף נסיון בינלאומי מצטבר, על דרך בחינת המלצותיה ונהליה הפנימיים" (ע"מ 8675/11 טדסה נ' יחידת הטיפול במבקשי מקלט (14.5.2012)). בית המשפט עמד גם על השימוש בהנחיות הנציבות כמקור משפטי מנחה בהכרעה בדיני פליטים: ר' ע"מ 1440/13 צ'ימה נ' משרד הפנים (7.8.2013), ס' 28 לפסק דינו של השופט מלצר; ע"מ 8870/11 גונזלס נ' משרד הפנים (25.4.2013), ס' 12 ו-16 לפסק דינו של השופט דנציגר; ע"מ 4922/12 פלוני נ' משרד הפנים (7.7.2013), ס' 16 לפסק דינו של השופט דנציגר; ע"מ 8908/11 אספו נ' משרד הפנים (17.7.2012). גם בנוהל הטיפול במבקשי מקלט נכתב כי "הגורמים המוסמכים יוכלו להסתייע גם בספר העזר של נציבות האו"ם לפליטים".

⁴⁹ בג"צ 6348/13 פלוני נ' מדינת ישראל (09.12.2013); בג"צ 6401/15 פלוני נ' מדינת ישראל (21.9.2015), בג"צ 5109/14 פלוני נ' שר הפנים (פורסם בבנו, 06.02.15), בג"צ 7768/16 פלוני נ' שר הפנים (13.10.2016), בג"צ 8821/16 פלוני נ' שר הפנים (15.11.2016). צווים דומים ניתנו גם בשנה האחרונה, משהסמכות לדון בהליכים אלה עברה לבית המשפט המחוזי. ר' בעת"מ 18-07-31350 פלוני נ' משרד הפנים ובעת"מ 30468-07 פלוני נ' המשרד הפנים.

בית המשפט העליון שם, הוקם "צוות בין-משרדי" שמטרתו ניסוח המלצות באשר לדרך הטיפול בבקשות מסוג זה.

מסקנות הצוות הוגשו בנובמבר 2014⁵⁰ לפיהן, אמנם "תופעת" ההומוסקסואליות אינה נתפסת כלגיטימית באופן פומבי בשטחים, אך היא אינה גוררת, על פי רוב, פגיעה בהומוסקסואלים בתחומי הרשות. עוד לפי הדו"ח, חברי הקהילה אינם נרדפים בשל זהותם המינית ולא נשקפת להם סכנה ממשית ומיידית כל עוד התנהגותם אינה "מוחצנת", שכן "החצנתם של יחסים אלו, בייחוד בפומבי, אינה מקובלת ויכולה לעורר חקירה משטרתית". הדו"ח הוסיף כי "ישנם גם דיווחים על כך שברמאללה קיימים מרכזי שיקום להומוסקסואלים ולסביות... במטרה לנסות ולאפשר להם להשתלב בחברה", ומפנה לדו"ח הארגון הפלסטיני "אלקאוס", המעיד על כך שלהט"ב חשופים לנידוי מהחברה, ל אלימות ולאי־שומים בגין הפרת "חוקי הצניעות". לאחר כל זאת, הדו"ח מסכם כי בקשות המקלט שהוגשו על ידי פלסטינים להט"ב "נובעות מרצונם ליהנות מאורח החיים הליברלי יותר במדינת ישראל" ולא מחשש לחייהם.

אופן עריכת הדו"ח נותר בערפול: לא פורסם מי היו כותביו, מה הכשרתם וכיצד נאסף המידע, עניינים שנותרו חסויים. לפי הדו"ח, לפחות חלק מהמידע הגיע מפקידים ברשות הפלסטינית עצמה שמסרו שאין כל בעיה.

עם זאת, הצוות הבין-משרדי ציין גם כי יכולים לעלות מקרים פרטניים שבהם יתקיים חשש אמיתי או ממשי לחייו של אדם. לפי מסקנות הצוות, במקרים "נדירים וחריגים אלה" יש לפנות למתאמת הרווחה שבמנהל האזרחי, שהיא עובדת סוציאלית, וזאת על אף שנכתב במפורש כי "מתאמת הרווחה אינה בהכרח בעלת כלים, הכשרה או יכולת לבחון מאוימות על רקע זה"⁵¹. מטרת ההפנייה אל המתאמת הייתה למנוע את הצורך בהקמת מנגנון אשר עלול להפוך ל"אבן שואבת" לבקשות להגנה.

בכך, החילה המדינה על פלסטינים המבקשים הגנה מנגנון אשר הוא חלק מהשליטה הישראלית בשטחים: המינהל האזרחי, אשר אחראי על "יישום המדיניות האזרחית והביטחונית, כזרוע ביצועית

⁵⁰ סיכום עבודת הצוות הבינמשרדי בעניין פלסטינים הטוענים למאוימות שלא בשל חשד לשיתוף פעולה עם ישראל, 16.11.2014, זמין בקישור: <https://law.tau.ac.il/lgbtlaw/search/item-623>
⁵¹ שם, בסעיף 64.

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

של מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון",⁵² וחובתו, בהתאם לפסיקה ולמשפט הבינלאומי, לדאוג לרווחת התושבים בשטחים.⁵³

המתאמת עצמה הונחתה למצוא פתרונות במסגרת הרשות הפלסטינית ובדו"ח נכתב כי רק במקרי קיצון חריגים "יכולה לעמוד על הפרק גם האפשרות שמתאמת הרווחה תמליץ לגורמים המוסמכים במינהל האזרחי לשקול להתיר שהייה זמנית במדינת ישראל לתקופה מוגבלת.

בדיון באחת מאותן עתירות בבג"צ הצהירה מתאמת הרווחה דאז, הגב' ליאת שרף, כי "התפקיד שלי ושל מתאמת הרווחה בכלל הוא לתת מענה נקודתי בזכויות רווחה. כמו אקמול כזה. אין לי סמכויות נרחבות לתת מעמד או היתר שהייה לטווח ארוך. זה לא קיים. אנחנו מנסים לפתור ולתת מענה בתוך הרשות...".⁵⁴

כפי שהיה ניתן לחשוש מקריאת הדו"ח עצמו, עם הזמן התברר כי המנגנון החלופי של מתאמת הרווחה, שמאז התחלפה למתאם, לא נותן את המענה הנדרש לבחינת אותן טענות למאוימות. גם במקרים שבהם ניתנו היתרים, הם לעיתים לא חודשו ללא כל הסבר או החלטה כתובה ושוב עמדו פלסטינים ופלסטיניות בפני סכנה לחייהם וללא כתובת לבקשותיהם להגנה. בעתירה שהוגשה בגין אי-חידוש היתר,⁵⁵ הופנו הצדדים למתאמת הרווחה, תוך שהוסכם כי "אין בכך משום הסכמה ולא אישור מצד העותרת למנגנון המתאמת". עוד הוסיף בית המשפט העליון לפסק דינו כי תקוותו היא שיעשה מאמץ להגיע לפתרונות פרטניים בתיקים נוספים שהיו תלויים אותה עת. כך נמחקו עתירות נוספות, והוסכם גם בהן על פנייה למתאמת תוך הותרת צווי הביניים המונעים הליכי אכיפה וגירוש מ ישראל והכל תוך שמירת טענות העותרים לעניין הדרתם ממערכת המקלט הישראלית.

בשנת 2018 עברה הסמכות לדון בעתירות מסוג זה לבית המשפט לעניינים מנהליים.⁵⁶ ומאז הליכים פרטניים בעניין זה נדונים בו, ובבית המשפט העליון נדונו הליכי ערעור.

⁵² מתוך אתר המינהל האזרחי:

<https://www.gov.il/he/departments/civil-authority-in-judea-and-samaria/govil-landing-page>

⁵³ בג"צ 393/82 אלמסאוליה נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון. (28.12.1983)

⁵⁴ בג"צ 6988/14 פלוני נ' מדינת ישראל, דיון מיום 30.7.2015.

⁵⁵ בג"צ 4248/12 פלונית נ' מדינת ישראל.

⁵⁶ זאת בהתאם לתיקון לפריט 12 לתוספת הראשונה לחוק בתי המשפט לעניינים מנהליים, התש"ס 2000, אשר נכנס לתוקף ביום 12.4.2018. יצוין, כי עם הפעלת בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב 1952, הוסמך בית הדין לדון בעניינים הנוגעים לחוק הכניסה לישראל, לרבות בנוגע להחלטות לפי הוראת השעה. אולם פריט 4 לתוספת לחוק הכניסה לישראל, קובע כי החלטות מכוח סעיף 33 להוראת השעה לא יהיו בסמכותו של בית הדין.

בשנת 2019 הגישו מספר ארגונים (רופאים לזכויות אדם, היאס, המוקד לפליטים ולמהגרים וקו לעובד) עתירה לבג"ץ בה דרשו לאפשר לפלסטינים שמקבלים היתרים בישראל בשל מאוימות בשטחים, רישיונות שיתירו את העסקתם, שכן נכון לאותה עת ההיתרים כללו את האפשרות לשהות בישראל אך לא לעבוד בה לפרנסתם.⁵⁷ בפסק דינו המשלים בית המשפט העליון קבע ביום 7.7.2022 כי "היתר צרכי רווחה שניתן לתושב האזור על בסיס טענת מאוימות שלא על רקע בטחוני, יאפשר למחזיק בו לעבוד בישראל כפי שגם יצוין על גבי ההיתר, וזאת ללא תלות בבקשה מטעם מעסיק קונקרטי להעסיקו, ללא הגבלה לענפי עבודה מסוימים, ושלא במסגרת מכסת העובדים הפלסטינים המרבית שנקבעת על-ידי ממשלת ישראל".

קושי נוסף שהתגלה ב"מנגנון" המינהל האזרחי נבע מסירוב לאפשר ייצוג בראיונות. רק בשנת 2022, הורה בית המשפט העליון כי "נוכחות בא-כוחו במהלך הראיון שייערך למערער תתאפשר במקובל".⁵⁸

כשהחלו מייצגים לפנות למתאמת לקביעת ראיונות ללקוחותיהם, גילו כי ההמתנה לראיון עלולה להתארך חודשים ארוכים, מבלי שמתקבל כל מסמך הגנה או מעמד זמני, זאת תוך הפרה של עקרון אי ההרחקה. על כך הוגשה עתירה נוספת, בה התבקש בית המשפט המחוזי בירושלים להורות למדינה שלא לנקוט הליכי אכיפה ולא לגרש את העותר, המחכה לראיון אצל מתאמת הרווחה בעניינו, עד ל-60 ימים אחרי הכרעה בבקשתו.⁵⁹ בעקבות הגשת העתירה, הודיעה המדינה כי יוענק לעותר שם "היתר רווחה זמני" בעת המתנה לראיון אצל מתאמת הרווחה ומתן דו"ח המתאמת.

חרף אותן קביעות משפטיות, הקשיים במנגנון מתאם הרווחה נמשכו והצטברו. פניות לקביעת תורים לראיונות אצל המתאם התעכבו תוך הותרת הפונים ללא הגנה; הראיונות נערכים במעבר הגבול בשער אפרים, מיקום שמציב את הפונים להגנה בסכנה וחשופים לפלסטינים אחרים במעבר; הראיונות נערכים ללא הערבות הפרוצדורליות הבסיסיות הנהוגות בבחינת בקשות מקלט (כגון תרגום הולם או תיעוד ויזואלי), ולרוב אינם מתמקדים בסכנת הרדיפה בשטחי הרשות הפלסטינית אלא בנסיבות סוציאליות. ייצוג וליווי בראיונות מתאפשר, אך אין בכך כדי למנוע מקרים קיצוניים וקשים כמו במקרה שבו פונה הגיע, בעקבות טעות של נהג המונית בה נסע, ליישוב שער אפרים הסמוך שם עוכב על ידי כיתת הכוננות, נאזק ונקראו למקום כוחות צבא שהחזיקוהו בתוך רכב צבאי עד להתערבות הגורם המייצג, תוך שביחידת תיאום הרווחה סירבו לסייע. במקרה נוסף, מתנדב מלווה התבקש להמתין מחוץ לחדר המתאם, ולתדהמתו גילה כי באותו זמן האדם אותו ליווה גורש באופן מידי לגדה, המצויה ממש מעברו

⁵⁷ בג"צ 7126/19 רופאים לזכויות אדם נ' מדינת ישראל.

⁵⁸ עע"מ 655/22 פלוני נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון, פס"ד מיום 20.10.2022.

⁵⁹ עת"מ 14539-03-19 פלוני נ' שר הפנים ואח'.

השני של הגדר, תוך סיכון חייו. רק בעקבות פנייה דחופה מטעם ארגון היאס הותר לאותו פונה להיכנס חזרה לשטח ישראל.

רבים מהזכאים להיתרי רווחה בשל נטייה מינית או זהות מגדרית, הוכרו ע"י נציבות האו"ם לפליטים כפליטים, ונקלטו במדינות מערביות כפליטים. מתאם הרווחה מכיר במסלול זה, ונוטה להתנות את חידוש ההיתרים בקידום הליכים מול הנציבות.

בעקבות המלחמה שפרצה ב-7 לאוקטובר 2023, חלה החמרה בהליך מתאם הרווחה. בתחילת המלחמה, הוצאה הוראה כללית על ביטול היתרי השהייה של פלסטינים בישראל באופן רוחבי. כך, לפתע, בוטלו גם היתרי הרווחה ונעלמו מהמערכות הממוחשבות. רק לאחר פנייה של ארגון היאס יחד עם האגודה לזכויות האזרח, הושבו היתרי הרווחה. עם זאת, ההוראה לא חלחלה לשוטרים והחיילים בשטח, אשר לא הכירו את אותם היתרי רווחה ולפיכך תועדו מקרים של גירוש מבקשי מקלט פלסטינים שהחזיקו בהיתר שהיה בתוקף. בשל נוכחות משטרתית מוגברת, פלסטינים שאוחזים בהיתר רווחה נעצרו ועוכבו לשעות ארוכות תוך הפעלת אלימות פיזית קשה, איומים וקללות, על ידי גורמי הביטחון והמשטרה. בנוסף, על פי נתוני אגודת הלהט"ב שטיפלה במאות בקשות להיתרי רווחה, חלה ירידה בהיתרי הרווחה שניתנו, ופעמים רבות היתרים קיימים לא חודשו תוך דרישות ל"ראיות חדשות". מרבית ההליכים המשפטיים שהוגשו בידי היאס בעניין זה, התייתרו לאחר שחודש ההיתר, ללא הכרעה עקרונית.

4. המעבר לישראל: בין פנטזיית המקלט למציאות של הישרדות

פרק זה עוסק בשלב המעבר לישראל – רגע טעון של תקווה, פחד, חוסר ודאות וציפייה. דרך עדויות המרואיינים נחשפות חוויותיהם הראשונות מול מושג המעבר עצמו, הרשויות, המערכת הבירוקרטית, תנאי המחיה והאפשרויות שעמדו בפניהם. הפרק מתאר את ההסתגלות הראשונית, את האתגרים הייחודיים שהם חווים בישראל – במיוחד בזמני חירום – ואת נקודת המפנה של יישוב מחדש במדינה שלישית.

4.1 ניפוץ מיתוס "חיים נוחים וליברלים": עקירה כפויה ולא הגירה מרצון

כמפורט מעלה, בדו"ח הרשמי של הצוות הבין-משרדי משנת 2014, שהוקם על ידי משרד ראש הממשלה, נקבע כי "אין ברשות הפלסטינית רדיפה שיטתית על בסיס נטייה מינית", וכי "לפחות בחלק מהמקרים, הבקשה לשהות בישראל מונעת מן הרצון ליהנות מאורח החיים הליברלי יותר במדינת

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

ישראל, ולא מקיומו של איום⁶⁰. קביעה זו, שאומצה פה אחד על ידי נציגי כלל הגופים הממשלתיים שהשתתפו בצוות, אינה רק טענה (שאינה מבוססת) עובדתית אלא גם מסגרת מדיניות: היא שוללת את האפשרות לראות בלהט⁶¹ פלסטינים קבוצה נרדפת, וממסגרת את טענותיהם כחריגים פרטניים בלבד. בכך, היא מערערת את הלגיטימיות של חוויותיהם, מציבה את נטל ההוכחה על כתפיהם של יחידים במצוקה קיומית, ומתעלמת מהאופנים הממוסדים והלא-ממוסדים שבהם מופעלת אלימות כלפיהם. כפי שעולה מעדויות המרואיינים בפרק זה, עבור רבים מהם, הסכנה לחייהם אינה תיאוריה מופשטת אלא מציאות יומיומית – וברוב המקרים, גם לאחר ההגעה לישראל, תחושת האיום אינה נעלמת.

כך גם עולה מדבריו של עדי, פעיל חברתי, בעל ניסיון רב בליווי פלסטינים להט⁶² בישראל, שהתייחס לטענה הרווחת בקרב גורמי מדינה שלפיה רבים מבקשים להגיע לישראל מתוך רצון לחיות חיים ליברליים ולא בשל סכנת חיים ממשית. מתוך עבודתו בשטח, תיאר עדי את המורכבות שבין הפנטזיה לבין המציאות, את הקושי הנפשי והבירוקרטי הכרוך בהגעה לישראל, ואת גבולות הסיוע האפשרי:

"להיות מבקש מקלט פלסטיני להט⁶³ בישראל זה לא משהו שאף אחד רוצה להיות... זה תהליך קשה מאוד... לפני המלחמה כשישראל הייתה נותנת היתרי עבודה לפלסטינים, הרבה מאוד מהאנשים האלה [פלסטינים להט⁶⁴ נרדפים] היו באים לפה עם היתר עבודה. לקבל היתר רווחה זה דורש מבנאדם שהוא צעיר ומפוחד ומפחד מהצבא להגיע לגורם של מדינת ישראל, גורם צבאי, להגיד שהוא הומו... זה הרבה יותר קל לקנות היתר עבודה ב- 2500 ש"ח... בסופו של דבר מדובר באנשים שבאים לבקש מקלט ממדינת אויב... צריך להבין את... זה מצב נפשי מאוד קיצוני וזה מאוד מאוד לא פשוט... זה למה אנחנו לא עובדים עם אנשים שלא נמצאים בישראל [שעדין בשטחים], אנחנו אומרים שאם האנשים האלו לא שרדו את הבריחה לישראל ולא עשו את זה בעצמם אז הם לא ישרדו פה... אף אחד לא רוצה להעסיק אותם... הם לא מקבלים זכות דיור... אין להם זכויות רפואיות... אין כלום... זה לא חיים ליברליים שהם יכולים ליהנות מהם... זה רחוק שנות אור מלהיות חיים כיפיים ליברליים".

בנוסף, עבור רבים, ההגירה אינה מסתכמת רק בהימלטות מסכנה, אלא מהווה פעולה הטעונה בקונפליקט פנימי עז: בין תחושת השייכות למולדת לבין הצורך בביטחון אישי, ובין הרצון לחיות בגלוי

⁶⁰ בג"ץ 5200/09 פלוני נ' מדינת ישראל, הודעת המדינה מיום 9.12.2014, נספח: דו"ח הצוות הבין-משרדי בנושא פלסטינים הטוענים למאומות שלא בשל חשד לשיתוף פעולה עם ישראל.

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט⁶⁵ בישראל. היאס.

לבין הרתיעה מהזדהות עם ערכיה של מדינה הנתפסת כעוינת. דילמה זו משקפת את מה שמכונה בספרות המקצועית "conflict in allegiances" – מתח מובנה בין המחויבות לזהות האתנית לבין הזהות המינית בקרב להט"ב המשתייכים לקבוצות מיעוט, העלול להוביל לתחושות עמוקות של ניכור, אשמה ובידוד.⁶¹ יתרה מזאת, המעבר עצמו טומן בחובו פרדוקס כואב: בעוד שהמושג "refugee" (מקלט) מגלם הבטחה לביטחון והגנה, הרי שאימוץ הזהות של "refugee" (פליט) כרוך לא אחת בתחושות של ניתוק, סטיגמה ואובדן – גם כאשר ההחלטה לעזוב הייתה הכרחית.⁶² ההגירה, אם כן, אינה רק מעבר פיזי אלא גם תהליך נפשי מורכב של התמודדות עם אובדן, זהות חצויה ועתיד לא ברור.

ניתן לראות את התגלמותו של קונפליקט זה בדבריו של מועתז – בחור בן 22, שעשה את המעבר עם חששות רבות – אשר מבטאים יחס אמביוולנטי כלפי ישראל כמדינה קולטת. הוא מספר:

"בסוף לא יכולתי להישאר בכלל אז התקשרתי למשטרה בישראל... ומאוד פחדתי כי אני יודע גם שהם מפילים גייז... יש לי חבר שצילמו אותו ואז איימו עליו שישתף איתם פעולה, אבל אמרתי טוב אם הם מצלמים אותי שיצלמו... זה טבעי ואנושי לקיים יחסי מין... שיצלמו..."

הוא מתאר תחושת פחד עמוקה מישראל, ומביע הסתייגות מהרעיון לראות בה "המצילה". דבריו משקפים את המתח בין הצורך בהגנה לבין הקושי להזדהות עם מדינה שנתפסת כזרה לערכים, לזהות ולחוויות החיים שלו.

מועתז המשיך וסיפר מה קרה לאחר שנכנס לישראל:

"...אז הם נתנו לי להיכנס אבל לא ידעתי לאן ללכת... לא היה לי מלבד 400 ש... התחלתי לחפש באינטרנט כי אני יודע אנגלית טוב... ואז הגעתי לאיזשהו מקלט, כמובן היה לי מאוד קשה כי אני לא מכיר את השפה ולא מכיר אף אחד... ואז העבירו אותי למקום אחר והיה לי גם קשה בכל התקופה הזו כי תמיד היו

⁶¹ Santos, C. E., & VanDaalen, R. A. (2016). The associations of sexual and ethnic-racial identity commitment, conflicts in allegiances, and mental health among lesbian, gay, and bisexual racial and ethnic minority adults. *Journal of Counseling Psychology*, 63(6), 668–676. <https://doi.org/10.1037/cou0000170>

⁶² Salim, S. (2024). The burden of trauma in the life of a refugee. *Frontiers in Public Health*, 12, 1298544. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2024.1298544>

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

אנשים מאוד גזעניים... במיוחד אחרי המלחמה... גם לפני המלחמה, אבל אחרי זה היה מאוד מאוד קשה".

כאשר יאמן נשאל על הרגע שבו החליט להגיע לישראל, הוא ענה:

"זה היה לאחר שנחטפתי בפעם האחרונה והמשפחה ידעה עלי... נתפסתי עם בחור... ואז זהו, התחילו לאיים עלי... זה לקח אבל קצת זמן עד שהצלחתי להיכנס לכאן... אבל לא הייתה לי ברירה אחרת".

על אותה שאלה, סלאם – אשר השאיר בשטחי הרשות אישה ושני ילדים כשנאלץ לברוח – ענה:

"יום אחד איזה בחור מהשכונה הלך אחריי ואז הוא ראה אותי עם עוד בחור בסיטואציה מינית... מרגע זה התחלתי להרגיש שאנשים בשכונה חושדים בי ומסתכלים עלי עם מבטים מוזרים... וכמה זמן לאחר מכן, הפיצו עלי בכפר שאני עושה דברים נגד הדת ומפיץ רוע בחברה, שאני משתף פעולה עם המוסד הישראלי, שאני עובד עם היהודים ומוכר להם אדמות של ערבים... ושאני גיי... הדבר היחיד הנכון זה שאני גיי".

עולה מתיאורי המרואיינים כי הרגע בו מתקבלת ההחלטה לעזוב את המולדת הוא רגע הכרחי, אך גם טעון ומשמעותי, שבו נעשים ויתורים עמוקים – לא רק על זהות ועל מרחב גאוגרפי, אלא גם על קשרים אנושיים חיוניים. ההגירה כרוכה בפרידה מאנשים קרובים שלא היוו איום, אלא שימשו כגורמי חוסן – חברים, אחים ואחיות, אימהות – ולעיתים גם מוויתור על מסלולי חיים כגון לימודים, קהילה מקצועית או חלומות אישיים. כשתיארה מנאר את הרגע בו נכנסה לישראל היא סיפרה:

"...ואז יום אחד, אחרי התקיפה האחרונה, ישבתי עם עצמי וחשבתי שאני רוצה לברוח... זה היה יום שישי, סוף מרץ תחילת אפריל, פשוט הלכתי אל עבר המחסום ואיכשהו הצלחתי לצאת... לא ידעתי איך זה ייגמר... אז הייתי עדיין בלימודים באוניברסיטה וביקשתי שיקפאו לי את הלימודים, למרות שאיפשהו בפנים ידעתי שלא אוכל לחזור".

מרואיין נוסף תיאר כיצד גם הוא נאלץ לעזוב את הלימודים ולהשאיר את חלומותיו ותוכניותיו לעתיד מאחור:

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

”...ואז התחילו לחפש אותי כל הזמן, איפה אני וזה... אני הייתי באוניברסיטה כאילו רוב הזמן, למדתי פיזיקה ועבדתי במכולת באזור וחי רגיל... ואז הם התחילו לחפש אחריי, איפה אני הולך מה אני עושה... פתחו עלי עין. אני הייתי רגיל יוצא עם חברים. אבל הם הצליחו לתפוס אותי בסוף, יצאתי עם מישהו והם ידעו... וברגע הזה תקפו אותי... ואז זהו... התחלתי לחפש איך אני בורח משם עד שזה באמת קרה”.

עדויות אלו ממחישות כי ההחלטה לעזוב את המולדת אינה רק תגובה למציאות של רדיפה, אלא גם רגע של ויתור עמוק על חיים שלמים. המעבר לישראל, גם כאשר הוא מציל חיים, כרוך באובדן שאינו נמדד רק בגיאוגרפיה, אלא גם בזהות, בזיכרון, ובחלומות שלא מומשו. עבור פלסטינים להט”ב, זהו מעבר כפול בין מרחבים פיזיים ובין מרחבים זהותיים, שבו ההצלה והאובדן שזורים זה בזה.

ההימלטות ממקום של סכנת חיים ממשיה אל מרחב שבו אדם אינו נדרש להילחם על חייו באופן יומיומי, מגלמת לעיתים קרובות פנטזיה של סיום – כאילו האסון תם והחיים החדשים עומדים להתחיל. זהו רגע של גאולה מדומיינת, שבו נדמה כי מכאן ואילך צפויה מציאות בטוחה, יציבה ואולי אף משוחררת. פנטזיה זו, של מעבר חד בין רדיפה להגנה, שזורה לעיתים קרובות בנרטיבים של מקלט, הצלה והתחלה חדשה. אלא שבפועל, עם דעיכת האיום המיידי, מתחילים להיחשף האתגרים העמוקים והמתמשכים של החיים במעמד חסר ודאות – במיוחד כאשר המדינה הקולטת אינה ערוכה או מעוניינת להתמודד עם המורכבות של זהותם, מעמדם וצרכיהם הייחודיים. אם קודם הייתה זו טראומה אקוטית, הרי שבעת היא הופכת לטראומה עיקשת, שקטה ומתמשכת.

הספרות המחקרית מצביעה על כך שמבקשי מקלט מגיעים למדינות הקולטות עם תקווה לחיים בטוחים ויציבים יותר – תקווה המהווה מרכיב חיוני בתהליך ההגירה. עם זאת, סקירה שיטתית של 22 מחקרים שונים מעלה כי גורמי דחק לאחר ההגירה (“post-migration stressors”) ממלאים תפקיד מרכזי בהשפעה על בריאותם הנפשית של מבקשי מקלט ופליטים. גורמים אלו כוללים, בין היתר, חוסר ביטחון תעסוקתי, מגורים לא יציבים, קשיים בגישה לשירותים, בידוד חברתי, אפליה והמתנה ממושכת להכרעה בהליכי המקלט.⁶³

⁶³ Gleeson, C., Frost, R., Sherwood, L., & Shevlin, M. (2020). Post-migration factors and mental health outcomes in asylum-seeking and refugee populations: A systematic review. *European Journal of Psychotraumatology*, 11(1), 1793567. <https://doi.org/10.1080/20008198.2020.1793567>

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

חיזוק לכך ניתן למצוא בדו"ח מקיף של מכון וויליאמס (2022), המצביע על כך שמבקשי מקלט להט"ב סובלים מפערי מידע ושירותים קריטיים במדינות הקולטות. הדו"ח מדגיש כי היעדר נתונים מפולחים והכשרה ייעודית של גורמי המקצוע מובילים לחסמים בגישה לבריאות הנפש, ומחריפים את תחושת הבידוד והטראומה הנובעת מהצטלבות הזהויות (Intersectionality) של להיות גם פליט וגם להט"ב.⁶⁴

הפער בין הציפייה לחיים בטוחים לבין המציאות המורכבת במדינה הקולטת עלול להוביל להחמרה בתסמינים של חרדה, דיכאון והפרעת דחק פוסט-טראומטית (PTSD), ולעיתים אף לעכב את תהליך ההתאוששות מהטראומה שחוו טרם ההגירה. עבור מבקשי מקלט פלסטינים, המציאות חמורה אף יותר: בניגוד לקבוצות אחרות, הם אינם זכאים כלל להגיש בקשת מקלט בישראל בשל מדיניות המחריגה אותם באופן גורף. כך, גם התקווה הבסיסית להגנה – זו המניעה רבים במסע ההגירה – נשללת מהם מראש.

4.2 הים המפגש: התמודדות ראשונית עם המרחב הישראלי

המעבר לישראל, שמתואר לעיתים כנקודת מפנה או התחלה חדשה, מתרחש עבור מרבית מבקשי המקלט בפעם הראשונה בחייהם. למעט מקרים בודדים של ביקור קצר במסגרת היתר עבודה, חג דתי או טיול בית ספר, 100% מהמרואיינים במחקר זה לא חצו את הגבול מעולם עד לרגע שבו נאלצו להימלט בשל רדיפה. אף שבִּישראל חיים אזרחים פלסטינים ושהשפה והתרבות מוכרות לכאורה, המקום נחוזה עבורם כזר, מאיים ובלתי נגיש. ההגעה מלווה בתחושת ניתוק עמוקה, חוסר ודאות ופחד – לא רק מהלא נודע, אלא גם מהמפגש עם מוסדות המדינה. רבים מהם מגיעים ללא כל משאבים, ללא כתובת, ללא רשת תמיכה, ולעיתים אף ללא ידיעה בסיסית לאן לפנות.

המשימות הבסיסיות ביותר להשגת ביטחון אישי – כמו מציאת קורת גג – הופכות לאתגר כמעט בלתי אפשרי. לעיתים, מי שמכירים אנשים שכבר עברו את התהליך ונמצאים כיום בישראל או במדינה שלישית בעקבות יישוב מחדש, מצליחים להתחבר לגורמים קהילתיים או ארגונים חברתיים, שלעיתים נדירות מצליחים להציע סיוע – וגם זאת באופן חלקי ומצומצם. כיום קיימים בישראל מקלטים מעטים שמוכנים לקלוט מבקשי מקלט להט"ב פלסטינים, אך גם מסגרות אלו פועלות תחת מגבלות חמורות: מאחר שהן נתמכות על ידי משרד הרווחה, הן מחויבות לקלוט רק מי שמחזיקים בהיתר שהיה בתוקף

⁶⁴ Shaw, A., & Verghese, N. (2022). LGBTQI+ Refugees and Asylum Seekers: A Review of Research and Data Needs. The Williams Institute, UCLA School of Law.
<https://williamsinstitute.law.ucla.edu/publications/lgbtqi-refugees-asylum-seekers/>

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

– אישור שרוב מבקשי מקלט אלו מצליחים להשיג, אם בכלל, רק לאחר תקופה ממושכת של שהות בלתי מוסדרת בישראל. עבור מי שאינם דוברים עברית, חסרי הכנסה, ללא חשבון בנק, פנקס צ'קים או עָרֵב – האפשרות לשכור דירה באופן עצמאי כמעט ואינה קיימת. כך הופכת המשימה הבסיסית של מציאת מקום לישון בו ללכידה בירוקרטית, שמובילה רבים אל הרחוב – דווקא ברגע שבו הם זקוקים יותר מכל לביטחון, הגנה ויציבות.

כך תיארה מנאר את הלילה הראשון שלה בישראל:

”...ואז נכנסתי לכאן, לישראל, אבל לא הכרתי אף אחד ולא היה לי לאן ללכת ונשאיתי בפארק. ואז יש בחורות שהכירו לי את מופיד... וככה נהיינו חברים... מופיד עבד אצל אנשים, הוא טיפל להם בגינה והיה גר אצלם בחדר... כמובן שאסור לו היה להביא מישהו לשם... הייתי אצלו עד שעלו עלינו.”

סלאם, שנאלץ לברוח לאחר שנתפס עם גבר אחר, סיפר:

”אני כבר 4 חודשים ישן בחוף... זה מאוד מסוכן... באים אלי אנשים מפוקפקים כל הזמן וגם משטרה... בשביל לשרוד ברחוב צריך לדבר שפה מסוימת, אני לא מכיר את השפה הזו... כאילו יש להם חוקים כל אלה שישנים ברחוב... יצא לי כבר לחטוף מכות... אבל מכות רציניות... אני לא מתקלח כל יום... לפעמים יש מישהו שנותן לי להתקלח אצלו... הייתי מעדיף להמשיך לחיות בסתר מאשר לחיות ככה כמו כלב... אבל זה לא היה בשליטתי.”

אמיר תיאר את הקושי למצוא עבודה ולנווט במערכת:

”הגעתי לישראל, היה לי 3000 ש”ח למקרה חירום שאני תמיד משאיר בצד... איכשהו מצאתי מישהו שהסכים להשכיר לי דירה... הוא לקח ממני 3000 על 10 ימים של דירת חדר וחצי... אמרתי לא נורא, אני אסתדר, אמצא משהו... אני תמיד ממשיך לנסות... אבל היה מאוד קשה למצוא עבודה... והכול היה צריך להיות במסמכים ולא רצו להעסיק אותי כשאין לי חשבון בנק... מפה לשם היה אחד שהסכים שאני אעבוד איתו... אבל צריך חשבון בנק ותעודת זהות וכרטיס מגנטי... אני ברחתי בלי כלום... לא היה לי...”

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

המשיך אמיר וסיפר כיצד גם כשמשתדלים ומנסים לשתף פעולה, ולעשות כל מה שנדרש על מנת לשרוד בכבוד, המכשולים הם רבים:

"הייתי צריך כרטיס מגנטי, אז נחשי איפה עושים את זה? בטייבה... בפעם הראשונה שהלכתי לעשות את זה – לא הצלחתי. למה לא הצלחתי? הגעתי באיחור... לא הצלחתי למצוא את הדרך ועד שהגעתי והלכתי לאיבוד ומה לא קרה... דמייני שאת נוסעת לצרפת ואת לא מבינה צרפתית ואת צריכה להתנהל מולם ולהגיע למקומות... וקצת אנגלית אני יודע, אבל שפה של רחוב. והייתי ככה זורק מילה בערבית, מילה בעברית ואחת באנגלית עד שאני מצליח להגיד משהו הגיוני עם משמעות".

4.3 חיים ללא מעמד בצל בירוקרטיה וניצול

מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב השוהים בישראל מהווים את אחת האוכלוסיות הפגיעות ביותר הנמצאות בגבולות המדינה, אם לא הפגיעה שבהן. כשהחיים מתנהלים ללא מעמד חוקי וללא זכויות בסיסיות, כל תחום הופך לזירה אפשרית לניצול, בין אם זה עבודה, דיור, בריאות או יחסים בין-אישיים. כשאין הכרה, אין הגנה.

יאמן, אשר ברח לישראל באמצע לימודיו לתואר בפיזיקה באחת האוניברסיטאות בגדה, מתאר את חווייתו בשוק העבודה בתור חסר מעמד ואת הפער הכואב בין השכלתו למציאות חייו:

"כיום אני עובד בניקיון, לצערי. מנקה משרדים... ניסיתי למצוא משהו אחר... אני ניסיתי הרבה, אבל לא מסכימים להעסיק אותי... וגם העברית שלי לא משהו, את יודעת... זה למה גם לא עובד. אני גם חיפשתי וניסיתי למצוא קורסים בעברית כדי שאני אלמד... אבל גם כך, כל העבודות שאני מוצא ושמשכימים לחשוב על העסקתי זה ניקיון ושטיפת כלים".

מצב זה, בו אפיקי תעסוקה מוסדרים חסומים בפניהם, דוחק רבים לעבודות מזדמנות ללא תלוש, מה שחושף אותם לניצול מחפיר. אחד המרואיינים תיאר מצב בו הוא עבד כחודש וחצי במאפייה לחינם:

"בסוף לא שילמו לי, כל יום הבעלים היה אומר לי מחר... ואני עבדתי מהלב... הייתי מגיע ב 6:00 בבוקר מכין בצק ואופה... כשנמאס לו ממני יום אחד אמר

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

לי שהוא לא ישלם לי כלום ושאם אציק לו עוד פעם הוא ילשין עלי ויגיד
שההיתר שלי כבר לא בתוקף ושאני שוהה בלתי חוקי".

מרואיינת אחרת סיפרה על ניצול שהפך לאלימות מינית ופיזית:

"עבדתי בבית קפה ואז בעל בית הקפה רצה אותי... רצה להתקרב אלי, כאילו
לגעת בי... את מבינה? אני כמובן לא רציתי אותו... ואז יום אחד הוא בא לדירה
ששכרתי ותקף אותי והרביץ לי ויצא מהבית... לא יכולתי להתקשר למשטרה...
אז חיכיתי לחידוש ההיתר ופחדתי שייקחו אותי במקום שייקחו אותו".

עדויות דומות עולות גם מכתבת תחקיר שפורסמה בשנת 2022 באתר "שיחה מקומית", אשר הציגה את
סיפוריהם של פלסטינים להט"ב שנמלטו לישראל בשל רדיפה על רקע נטייתם המינית או זהותם
המגדרית.⁶⁵ מטרת הכתבה הייתה לחשוף את המציאות הבלתי נראית של קבוצה זו, ולהפריך את הדימוי
הרווח של ישראל כמרחב ליברלי ובטוח עבורם. גם שם עולה תמונה של קיום בשולי החברה: שינה
ברחוב, היעדר גישה לשירותים בסיסיים, חשיפה לניצול, בדידות, ותחושת ניכור עמוקה. סיפוריהם
של מבקשי מקלט אלו וחוויותיהם בישראל מתוארים כ"סיפורים קפקאיים" – מצבים אבסורדיים שבהם
המדינה מכירה בקיומם אך מסרבת להעניק להם כלים לחיים ראויים. מציאות זו מתגלמת במשפטו של
אחד המרואיינים בכתבה זו, שאמר: "הייתי מעדיף למות בגדה מאשר להמשיך לחיות ככה בישראל".

עדויות נוספות, שנאספו במסגרת תחקיר של ארגון 'שומרים' משנת 2022, מציגות תמונה דומה
וחושפות את המלכודת המשפטית והחברתית חסרת המוצא שבה נתונים מבקשי מקלט פלסטינים
להט"ב בישראל.⁶⁶ התחקיר מדגיש כיצד המדינה מחריגה אותם באופן שיטתי ממדיניות המקלט.
כתוצאה מכך, הם חיים ללא מעמד חוקי, ללא אפשרות לעבוד, לשכור דירה או לקבל טיפול רפואי,
תוך חשיפה מתמדת לאלימות, ניצול ודחייה. גם כאן עולה תמונה של "הכרה ללא הכרה" – מצב שבו
המדינה מודעת למצוקתם אך מסרבת להעניק להם כלים בסיסיים לקיום בכבוד.

בגלל הקשיים המשפטיים והפרקטיים שחווים פלסטינים להט"ב שמבקשים הגנה בישראל, ואף מתוך
דרישה מפורשת של מתאם הרווחה, רובם מנסים למצוא מדינה מערבית שלישית שתקלוט אותם

⁶⁵ זיו, א' (2022, 24 ביולי). הייתי מעדיף למות בגדה: סיפורי הלהט"בים הפלסטינים שנמלטו לישראל. שיחה
מקומית. <https://www.mekomit.co.il/הייתי-מעדיף-למות-בגדה-סיפורי-הלהטבים>
⁶⁶ אמון, פ. (2022, 8 ביוני). בלי מקום לגאווה: המציאות הממלכת של להט"בים פלסטינים בישראל. שומרים.
<https://www.shomrim.news/hebrew/no-rights-lgbtq-palestinians-in-israel-are-caught-in-a-trap>

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

כפליטים, מחוץ לישראל, בסיוע נציבות האו"ם לפליטים. עובדה זו מחזקת את תחושת הארעיות שלהם בישראל, ודורשת מהם הגירה שנייה. ואולם, מציאות הישרדותית זו הפכה באחרונה לבלתי אפשרית עוד יותר, לנוכח קריסתה של "רשת הביטחון" המוגבלת שסיפקו עד כה ארגוני חברה אזרחית וגופים בינלאומיים. אם בעבר יכלו חלק מהפונים להישען על ליווי פסיכוסוציאלי במסגרת תוכנית ייעודית של האגודה למען הלהט"ב, וסיוע בהליכי יישוב מחדש דרך נציבות האו"ם לפליטים (UNHCR) – הרי שכיום מערך תמיכה זה קרס כמעט לחלוטין. בעקבות שינויי מדיניות וקיצוצי תקציב עולמיים, נאלצה נציבות האו"ם לצמצם את פעילותה בישראל למתכונת מינימלית בלבד. במקביל, גם המענים המקומיים נפגעו אנושות: התוכנית הייעודית באגודה למען הלהט"ב נסגרה, וארגוני סיוע אחרים נפגעו מקיצוץ רוחבי בתרומות מוסדיות. הוואקום שנוצר מותיר כיום כ-300 מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב השוהים בישראל מבודדים ועם מעט מקורות לסיוע. ללא כל ארגון המסוגל לספק מענה הוליסטי, ובהיעדר כל אחריות, הגנה או שירותי רווחה ובריאות מטעם המדינה, הם מופקרים לגורלם – נתונים לחסדי הרחוב, וחשופים מתמיד לניצול ולסכנת גירוש.

אמיר, תיאר את הקושי בלבנות תכנית מחדש:

"אני הולך לעבור את כל זה מחדש... כל מה שעברתי אני אעבור שוב במדינה אחרת ואפילו יותר קשה... פה היה לי טיפה של תקווה... כי כאן יש ערבים כמוני... אני יש לי פרויקטים בראש... תכניות לעתיד... רוצה ללמוד... אני רוצה לחזור עם משהו... לא לחזור לעיר שלי... אלא לחזור להיות בן אדם... בן אדם עם תעודה... תואר שאני אוהב, לא משהו לתלות סתם על הקיר..."

העדויות שהובאו לעיל מפריכות בצורה כמעט בלתי ניתנת לוויכוח את הטענה שלפיה פלסטינים להט"ב מגיעים לישראל מתוך רצון לחיות חיים "נוחים". המציאות שהם פוגשים כאן אינה מרחב של חירות, אלא של הישרדות. כיצד ניתן להבין בחורה צעירה, סטודנטית באוניברסיטה, תעוזב את לימודיה, תקפיא את עתידה ותבחר לישון בפארק במדינה שלא מכירה בקיומה ולא מוכנה להעניק לה זכויות בסיסיות? כיצד ניתן להבין בחור, במהלך לימודיו לתואר אקדמי בפיזיקה, יבחר לעזוב הכול ולהגיע לישראל כדי לעבוד בניקיון ולהפוך לאדם חסר כל? כאן לא מדובר בבחירה חופשית, אלא בבריחה כפויה – תולדה של רדיפה, סכנה ממשית, והיעדר כל אופציה אחרת. החיים בישראל, כפי שתוארו על ידי המרואיינים, אינם הגשמה של חלום ליברלי אלא המשך של מאבק – רק הפעם, על אדמה אחרת.

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

4.4 שברירות המקלט: החרפת הפגיעות בעתות משבר

לצד הקשיים הרבים אשר צוינו לעיל, והעובדה כי מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל חיים מלכתחילה בתנאים של קיצוניות, ארצה לתאר את השפעתם של מצבי קיצון אשר התרחשו בשנים האחרונות בישראל על תנאי חייה של אוכלוסייה זו. מצבים של חירום מערכתי, כמו מגפת הקורונה או סבבי לחימה, החרפו את מצוקתה עוד יותר. דווקא ברגעים שבהם המדינה מתגייסת להגן על אזרחיה, הם נותרים מאחור: בלתי נראים, בלתי מוגנים, ולעיתים אף מודרים באופן פעיל מהסיוע שניתן לאחרים.

4.4.1 חירום בריאותי: הדרה ממערכות הרווחה בצל מגפת הקורונה

מחקר שנערך בשנת 2023 ועסק בפגיעותם המוגברת של מבקשי מקלט בעתות משבר – תוך התמקדות בתקופת הקורונה – מראה כיצד מדינות עשויות לנצל מצבי חירום כדי להחמיר את מדיניות ההגירה ולהעמיק את פגיעותן של קבוצות מוחלשות. הממצאים מצביעים על כך שמבקשי מקלט במדינות מארחות נמצאים במצב פרדוקסלי: הם חיים בתוך הקהילה, אך נותרים מחוץ למערכת המוסדית. מציאות זו, השברירית ממילא בשגרה, הופכת לבלתי נסבלת בעתות חירום ומובילה להדרה שיטתית ממערכות הרווחה, גם בקרב מי שחיים ועובדים במדינה שנים רבות. כך, דווקא בזמן משבר, כאשר המדינה מפעילה מגננוני סיוע לאזרחיה – כגון מענקים, דיור חלופי וטיפול רפואי – מבקשי המקלט נותרים מחוץ למעגל ההגנה, ולעיתים אף ללא נגישות למידע בסיסי.⁶⁷

בישראל, הדבר בא לידי ביטוי במיוחד בתקופת הקורונה: מקלטים נסגרו או הוטלו עליהם הגבלות, עמותות צמצמו פעילות, והחיים ברחוב הפכו למסוכנים אף יותר. עבור מי שאין לו מעמד חוקי, אין גם תעודת זהות, אין גישה לקופות חולים, ואין אפשרות לקבל חיסון או טיפול רפואי.

בהלימה למגמות העולמיות, המציאות בישראל ממחישה כיצד מצבי חירום – ובפרט מגפת הקורונה – החרפו את פגיעותם של מבקשי המקלט החיים בקהילה. דו"ח שפורסם על ידי ארגון א.ס.ף (ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט בישראל) חושף כי אוכלוסייה זו, שרובה נעדרת מעמד חוקי, נותרה ללא רשת ביטחון ממשלתית במהלך המשבר.⁶⁸ הנתונים מצביעים על כך שרוב מוחלט מקרב מבקשי המקלט

⁶⁷ Phillips, S. (2023). Enhanced vulnerability of asylum seekers in times of crisis. Human Rights Review, 24, 241–261. <https://doi.org/10.1007/s12142-023-00690-8>

⁶⁸ א.ס.ף – ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט בישראל. (2021). מסתכלים אל התהום: מבקשי ומבקשות מקלט בישראל בתקופת הקורונה. [https://assaf.org.il/wp-content/uploads/2021/10/דו"ח-קורונה-סופי.pdf](https://assaf.org.il/wp-content/uploads/2021/10/דו)

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

(כ-80%) איבדו את פרנסתם, אך לא היו זכאים לדמי אבטלה או למענקי סיוע, ואף לא נכללו במדיניות הבריאות הציבורית. הפקרה זו הובילה לזינוק דרמטי בבקשות לסיוע הומניטרי: נרשמה עלייה של פי 2.5 בפניות על רקע מצוקה כלכלית, פי 3.5 בפניות בשל מחסור במזון, ופי 3 בפניות הנוגעות לקושי בתשלום שכר דירה ולחשש מפינוי.

הדו"ח מתאר מציאות של הישרדות יומיומית: התמודדות עם רעב, סכנת פינוי מהבית והיעדר נגישות למידע רפואי בשפה מובנת. רבים נאלצו לחיות בצפיפות קיצונית שמנעה אפשרות לבידוד או לריחוק חברתי, תוך הימנעות מפנייה לטיפול רפואי בשל החשש מגירוש או מאפליה. המדינה נמנעה מפיתוח מדיניות ייעודית עבורם ולא הכירה בהם כקבוצת סיכון, מה שהותיר אותם חשופים ומבודדים. ממצאים אלו מאששים את הטענה התיאורטית שהוצגה לעיל, ולפיה בעתות משבר, מדינות נוטות להפעיל מדיניות המעמיקה את הפער בין האזרח לבין "האחר".⁶⁹

הפגיעות של מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל בעתות משבר אינה ניכרת רק בהיעדר סיוע מוסדי, אלא גם באירועים קונקרטיים שממחישים את עומק ההדרה. באחד המקרים שתועדו במסגרת הראיונות שערכתי, צעיר פלסטיני להט"ב, אשר שהה באחת המסגרות הקהילתיות בישראל, נדבק בקורונה בתחילת המגפה – בתקופה שבה המדינה פעלה תחת תחושת חירום עמוקה והציבור היה שרוי בחרדה קיומית. הצעיר החזיק בהיתר שהייה רשמי, המעיד על כך שהמדינה הכירה בו כמי שנמצא בסכנת חיים ממשית בשטחי הרשות הפלסטינית. לאחר שהמסגרת דיווחה לרשויות הרווחה על היותו חיובי לקורונה, סוכם כי יועבר למלונית, בהתאם למדיניות הבידוד שהייתה נהוגה אז. אלא שבשלב זה התקבלה שיחת טלפון ממי שהציגה את עצמה כנציגה מטעם משרד הבריאות, ובה נמסר למנהל המסגרת כי הרכב שהוזמן לא יוביל את הצעיר למלונית, אלא יפנה אותו אל מעבר לקו הירוק, לשטחי הרשות הפלסטינית – וזאת מבלי ליידע אותו (הצעיר) על כך. המנהל סיפר:

"...ואז היה טלפון כזה של תיאום בין המלונית לבין ההסעה... התקשרה מישהי ממשרד הבריאות.. ואז היא אומרת לי פתאום "כן הוא חושב שהוא הולך למלונית אבל הוא לא יודע שהוא בעצם הולך לגבול אז אל תגיד לו", אמרתי לה "מה?!!".

מקרה זה ממחיש כיצד גם כאשר נדמה כי מתקיימת תגובה מוסדית, היא עלולה להפעיל מנגנונים של סילוק והדרה במסווה של טיפול. הצעיר, שהוכר על ידי המדינה כמי שזקוק להגנה, הפך בן רגע ליעד

⁶⁹ פיליפס, לעיל ה"ש 67.

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

להרחקה – לא מתוך שיקול רפואי, אלא מתוך תפיסה מערכתית של ניתוק. חשוב להדגיש כי מדובר באדם שהיה מוכר לרווחה, מהבודדים שהיו משולבים במסגרת ולוו על ידי אנשי מקצוע. די היה בכך כדי למנוע את המהלך. אך מה היה קורה אילו היה מדובר באחד מני רבים החיים ברחוב, ללא ליווי, ללא הכרה מוסדית, וללא מי שיזעיק עזרה בשמם כאשר הם נתקלים באיום ישיר מצד רשויות המדינה?

עם זאת, ראוי לציין כי גורמי מדינה אחרים, אשר נחשפו לכוונה זו על ידי מנהל המסגרת שהזעיק עזרה, פעלו על מנת למנוע את ביצועה. אירוע זה אינו חריג רק בממדיו, אלא גם באופן שבו הוא חושף את הפער בין הכרה פורמלית בזכות להגנה לבין פעולה שמבקשת לשלול אותה. הוא מדגים כיצד בעתות חירום, מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל עלולים להיתפס לא כמי שזקוקים להגנה, אלא כמי שיש להרחיקם – גם במחיר של סיכון ממש. לא כמי שנמצאים בשולי החברה, אלא כמי שהחברה עצמה מבקשת להרחיק מגבולותיה.

4.4.2 חירום ביטחוני: רדיפה כפולה בצל המלחמה

הניתוח של פיליפס בדבר פגיעותם המוגברת של מבקשי מקלט בעתות משבר – בין אם מדובר במגפה, אסון טבע או תקופת לחימה – מקבל משנה תוקף כשבוחנים את המציאות בישראל מאז פרוץ המלחמה.⁷⁰ אם בעת חירום בריאותי ההדרה הייתה תוצר של סדרי עדיפויות מוסדיים, הרי שבחירום ביטחוני, הזהות הלאומית של מבקשי המקלט הופכת לעילה לחשד, ניכור ולעיתים אף גירוש. המנגנונים שאמורים להגן עליהם קורסים, והם מוצאים עצמם חשופים לא רק לאיום הביטחוני החיצוני, אלא גם לפעולה ישירה מצד המדינה עצמה. חלק זה מתבסס על תיעוד שוטף שנאסף במהלך החודשים הראשונים למלחמה, ומציג כיצד מדיניות ביטחונית, נוכחות משטרתית מוגברת, והיעדר הכרה בהיתרי שהייה – הפכו את חייהם של מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל לבלתי נסבלים.

בתקופת המלחמה – מאז השביעי באוקטובר 2023 – יחס הרשויות אל פלסטינים, הן אזרחי ישראל, והן תושבי הגדה המערבית, עזה ומזרח ירושלים הקצין. אלימות כלפי פלסטינים מידי גורמי אכיפה החריפה וביטוייה הפכו לשגרה וזכו להצדקה ועידוד גורפים. באווירה ציבורית זו, המצב של מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב התדרדר בצורה דרסטית. בתחילת המלחמה, בוטלו היתרי שהייה של פלסטינים בישראל באופן רוחבי ביניהם היתרי הרווחה שנעלמו מהמערכות הממוחשבות. רק לאחר פנייה של ארגון היאס,⁷¹ יחד עם האגודה לזכויות האזרח, הושבו היתרי הרווחה. עם זאת, ההוראה לא לחלה לשוטרים והחיללים בשטח, אשר לא הכירו את אותם היתרי רווחה. כתוצאה תועדו מקרים של

⁷⁰ שם.

⁷¹ לפנייה ולמענה, ר' <https://www.acri.org.il/post/--985>.

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

גירוש מבקשי מקלט פלסטינים שהחזיקו בהיתר שהיה בתוקף, אך נאמר להם על ידי שוטרים וחיילים כי "זה לא משנה. אין היום היתרים לפלסטינים לשהות בישראל". ההיתרים שנעלמו מהמערכות המשטרתיות והצבאיות ללא הסבר עוררו פחד כפול בקרב אוכלוסייה זו, כך שמצד אחד הם היו חשופים לטילים ואזעקות ומצד שני חשופים לגירוש אף שישראל הכירה בכך שנשקפת להם סכנה בשטחי הגדה המערבית/עזה. בנוסף, מאז תחילת המלחמה נצפתה נוכחות משטרתית גבוהה ברחובות ישראל, ופלסטינים – אף ששוהים באופן חוקי עם היתר שהיה – הפכו לאיום מידי בעיני גורמי אכיפת החוק. כחלק מהפחד ששרר ברחובות ישראל בעת המלחמה, היו מקרים שבהם אזרחים ישראלים הזמינו משטרה במטרה לדווח ולהתלונן על עצם שהותם של פלסטינים במרחב הקרוב אליהם ובסביבתם. מבקשי מקלט נעצרו ועוכבו לשעות ארוכות תוך הפעלת אלימות פיזית על ידי גורמי הביטחון והמשטרה, וזה על אף שהחזיקו בהיתר שהיה בתוקף. בנוסף, חלק גדול פוטרו מעבודתם למרות שהחזיקו באישור עבודה כחלק מהיתר שהיה, והודיעו להם שלא צריך אותם יותר לנוכח היותם פלסטינים מהגדה. גירושים ומעצרים אלו הציבו את אותם אנשים פגיעים בסכנה מיידית לחייהם, דבר שהצריך התערבות משפטית מיידית.

יתר על כן, מאז תחילת המלחמה נצפתה ירידה דרסטית של כמות ההיתרים שהמנהל האזרחי אישר לפונים מאוכלוסייה זו. אם בעבר – לפני פרוץ המלחמה – המנהל האזרחי העניק אישורי שהיה זמניים לחצי שנה עבור כ- 90% מהפונים המיוצגים, לאחר ההכרזה על מלחמה, רק כ- 60% בלבד מהפונים קיבלו היתר שהיה זמני. נתון זה עלה בראיונות שנעשו עם פעילים חברתיים במסגרת מחקר זה וכן בתחקיר עיתונאי שפורסם באתר 'שומרים', המציג תיעוד מקיף של ההשלכות הישירות של המלחמה על מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל.⁷² לצד זאת, בחלק גדול מהמקרים בהם כן הוענק היתר שהיה, היתרים אלו ניתנו לתקופות קצרות יותר, של חודש או חודשיים בלבד, וחידושם נתקל בקשיים גדולים יותר מהרגיל, ללא שינוי מדיניות פורמלי. יתר על כן, שיתוף הפעולה של גורמי המנהל האזרחי עם ארגוני הסיוע הצטמצם, ונצפתה התדרדרות ביחס לו זכו הפונים מעובדי המנהל האזרחי שטיפלו בפניותיהם. פונים רבים דיווחו על יחס מזלזל, פוגעני ואף גזעני במהלך הראיונות. בנוסף לכל אלה, נרשמו סירובים לבקשות גם כאשר הוצגו עדויות רבות ומפורטות המעידות על סכנה ממשית לחייהם של הפונים בשטחי הרשות הפלסטינית – עדויות שבעבר הוכרו על ידי המנהל האזרחי כבסיס מספק

⁷² Fadi Amun, "Nowhere to Run: LGBTQ Palestinians Struggle to Survive and Israel Closes the Door," Shomrim (June 12, 2025), available at: <https://www.shomrim.news/eng/lgbtq-palestinians>

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

להענקת היתר שהייה. מאז תחילת המלחמה, אותם קריטריונים ואותן ראיות חדלו מלהתקבל, ללא שינוי מדיניות מוצהר או הסבר מנומק, באופן שמעורר תמיהה באשר לאופן קבלת ההחלטות בעת הזו.

בחודשים הראשונים למלחמה, במסגרת התוכנית המשותפת לסיוע לפליטים להט"ב, לווו כ-140 מבקשי מקלט פלסטינים שפנו לעזרה. בתקופה זו של תחילת המלחמה, נדרשה התערבות משפטית בלמעלה מעשרים מקרים מתוכם, לרבות הגשת הליכים משפטיים בפני בתי משפט בישראל, במטרה לחדש את ההיתרים בהם אחזו, למנוע את גירושם, ובמקרים מסוימים אף להשיב לישראל בדחיפות את מי שכבר גורשו. ההתמודדות עם מדיניות נתונה לגחמות, היעדר הכרה מוסדית, והחשש המתמיד מגירוש מתגלמים בסיפורים האישיים של הפונים, כפי שעלו מתוך התיקים שטופלו במסגרת הסיוע שניתן על ידי ארגון היאס. כך, באחד המקרים, צעיר להט"ב פלסטיני ששכר חדר באחד הבניינים בתל אביב נלקח לתחנת המשטרה – ללא עילה, ועל אף שהחזיק בהיתר בתוקף. הצעיר שהה בתחנת המשטרה במשך שעות ארוכות, עד להתערבות עורכת דין מייצגת מטעם ארגון היאס, שהביאה לשחרורו. במסגרת הבירור שנעשה, התברר כי שכנה בבניין המגורים התקשרה למשטרה ודיווחה על עצם שהותו של פלסטיני בבניין.

עיסאם, גם הוא מחזיק בהיתר שהייה תקף, יצא מביתו באחד הבקרים כדי להשליך את האשפה, ללא ארנק או תעודה מזהה. במהלך השהות הקצרה מחוץ לדירתו, ניגשו אליו שוטרים וביצעו עליו חיפוש. עיסאם ניסה להסביר בעברית הדלה שבפיו כי יצא רק לרגע, והציג את היתר השהייה באמצעות אפליקציה בטלפון הנייד. השוטרים השיבו כי לא מעניין אותם אם יש לו היתר או לא, הם לקחו אותו בניידת למחסום, וגירשו אותו לשטחי הגדה המערבית. רק לאחר התערבות משפטית מצד עורכת דינו, הצליח לשוב לישראל. עם שובו, בדרכו לאוטובוס שעתיד היה להחזירו לביתו, נעצר שוב על ידי שוטרת, אשר הטיחה בו גידופים גזעניים. כאשר ניסה להשיב לה, התנפלו עליו שוטרים נוספים, היכו אותו והשאירו סימנים פיזיים על גופו. עיסאם לא התנגד, ורק ניסה להסביר כי ברשותו היתר שהייה תקף. גם במקרה זה, נלקח למחסום, ורק לאחר התערבות נוספת מצד עורכת דינו נמנע גירושו בשנית.

בדומה למקרה של עיסאם, גם נאסר, מבקש מקלט פלסטיני הומוסקסואל, נחשף לאלימות מצד גורמי אכיפה, דווקא ברגע שבו ביקש הגנה בסיסית במרחב הציבורי. נאסר יצא לריצה בשעות הבוקר המוקדמות של השבועי באוקטובר 2023. כאשר נשמעה אזעקה, הוא לא הבין את פשרה, אך אנשים ברחוב הפנו אותו לעבר המקלט הציבורי בשכונה. עם כניסתו למקלט, ניגש אליו מאבטח, שאל לזהותו וכשנודע לו כי מדובר בפלסטיני – החל לצעוק עליו והורה לו לצאת. נאסר סירב, שכן האזעקות וההפצצות נמשכו, והמאבטח הזמין את המשטרה. למקום הגיעו כעשרה שוטרים, אשר היכו אותו

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

ואיימו עליו באקדח. נאסר ניסה לשמור על קור רוח, הסביר כי הוא שוהה במסגרת רווחה ומחזיק בהיתר שהייה תקף, ולבסוף שוחרר. עם שחרורו, אמר לו אחד השוטרים כי אסור לו להיכנס למקלט. נאסר השיב כי הוא עלול למות בחוץ, אך השוטר השיב: "זו לא הבעיה שלנו, אתה יכול למות מבחינתנו". הוא התבקש ללכת מבלי לסובב את ראשו, בעוד השוטרים מכוונים את נשקיהם אל גבו לאורך כל הדרך עד שהתרחק מהמקום. מן התיקים שטופלו על ידי ארגון היאס עולה כי פונים נוספים גורשו על ידי המשטרה, אף שהחזיקו בהיתרי שהייה תקפים. בנוסף, בשני מקרים ידועים הוחזקו מבקשי מקלט פלסטינים על ידי הצבא הישראלי כשהם אזוקים, מכוסים עיניים, בשמש הקופחת – במשך שעות ארוכות – וזאת אף שהציגו היתרים בתוקף.

המקרים שתוארו לעיל אינם חריגים או נקודתיים, אלא משקפים דפוס שיטתי של הדרה, אלימות והתעלמות ממנגנוני ההגנה המוסדיים שנועדו להבטיח את שלומם של מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. זהו מצב שבו המדינה, על זרועותיה השונות – המנהל האזרחי, המשטרה והצבא – אינה רק כושלת בהגנה על אוכלוסייה פגיעה, אלא פועלת באופן אקטיבי להרחיקה, להחלישה ולהפקיר אותה לסכנות ממשיות. ההיתרים שנעלמים, הסירובים הלא מוסברים, האלימות הפיזית, הגירוש, והיחס המזלזל מצד הרשויות – כל אלה מצטברים לכדי תמונה קשה של מדיניות שמפסיקה להבחין בין מי שמבקש מקלט לבין מי שמוגדר כאיום. דווקא בעת מלחמה, כאשר הסכנה לחייהם של הפונים גוברת, נדמה כי ההגנות המעטות שעמדו לרשותם קרסו לחלוטין, והם נותרו חשופים – לא רק לטילים ואזעקות, אלא גם למדיניות של הדרה, גירוש ואלימות מצד המדינה עצמה.

4.5 פרדוקס "הכניסות החוזרות" לשטחי הרשות הפלסטינית

אחת הסוגיות המורכבות המאפיינות את חייהם של מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב היא תופעת ה"כניסות חוזרות" (re-entry) לזמנים קצובים אל תוך השטחים מהם נמלטו. במבט שטחי, פעולה זו עשויה להיראות כפרדוקס: כיצד אדם שנמלט מסכנת חיים בוחר לחזור אל "לוע הארי"? אולם, ניתוח מעמיק של נסיבות חייהם בשולי החברה הישראלית, לצד הבנה של המנגנונים הפסיכולוגיים של טראומה, חושף כי אין מדובר בבחירה חופשית המעידה על ביטחון, אלא בהתנהגות הישרדותית הנובעת מאילוץ, ייאוש ומצוקה.

הגורם הראשוני לכניסות אלו הוא לרוב אינסטרומנטלי-הישרדותי. בהיעדר מעמד מוסדר וביטוח בריאות ממלכתי בישראל, צרכים בסיסיים הופכים למכשולים בלתי עבירים. טיפולי שיניים דחופים, פרוצדורות רפואיות או השגת מסמכים חיוניים שננטשו מאחור בעת הבריחה (כגון תעודת זהות הנדרשת לפתיחת הליך בנקאי), מחייבים לעיתים את הפרט לקחת סיכון מחושב ולחצות את הגבול.

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

לצד אלו, קיים הרובד הרגשי העמוק: הצורך להיפרד מדמות משמעותית (כגון אם או אחות) טרם עזיבה למדינה שלישית, או הרצון לגשר, ולו לרגע, על תחושת התלישות והבדידות הקיצונית הנחוות בישראל. חשוב להדגיש כי אופן הביצוע של כניסות אלו מעיד כאלף עדים על תחושת הסכנה המתמדת. הן נעשות תחת מעטה חשאי כבד, תוך שימוש בטקטיקות של הסוואה ושינוי זהות: הסרת סממנים מזהים (כגון חג'אב או שינוי לבוש), כניסה בשעות לילה מאוחרות, והימנעות מוחלטת מחשיפה במרחב הציבורי. התנהלות זו מלמדת כי האיום נותר ממשי ומוחשי, והחזרה נעשית כ"מבצע צבאי" אישי ולא כשיבה הביתה.

יתרה מכך, הספרות המחקרית בתחום הטראומה מציעה מסגרת תיאורטית להבנת התנהגות זו דרך הפריזמה של "כפייה לחזרה" (Repetition Compulsion) והתנהגויות סיכון (Risk-taking behaviors) בקרב שורדי טראומה מורכבת. לפי תיאוריות אלו, נפגעי טראומה עשויים לחזור לזירת הסכנה לא מתוך תחושת מוגנות, אלא כחלק ממנגנון פסיכולוגי לא-מודע של שחזור הטראומה, או בשל פגיעה במנגנוני ויסות הפחד ושיקול הדעת הנובעת מהחיים בלחץ מתמשך (Chronic Stress).⁷³ הכניסה לשטחים, אם כן, יכולה להתפרש כביטוי למצוקה פוסט-טראומטית ולא כהוכחה להיעדר סכנה. למרבה הצער, המורכבות הזו לעיתים הולכת לאיבוד בתרגום הבירוקרטי. מערכות האכיפה וההגירה עשויות לפרש כניסות אלו באופן בינארי – כראיה לכך שהסכנה חלפה או שהיא אינה חמורה כפי שתוארה. פרשנות זו, המתעלמת מנסיבות הדחק ומאמצעי הזהירות הקיצוניים שנקטים, עלולה להוביל לשלילת היתרי שהייה ולהפקת מסקנות שגויות בדבר רמת המאוימות, ובכך לחשוף את מבקשי המקלט לסכנת חיים מידית, דווקא כאשר הם פגיעים ביותר.

4.6 מסקנות פרק המעבר לישראל: מרחב של מקלט למרחב של מאבק

המעבר לישראל, אשר לעיתים מתואר כנקודת מפנה או כהתחלה חדשה, מתגלה עבור מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב כמעבר טעון, מורכב, ולעיתים אף טראומטי. עדויות המרואיינים, לצד הממצאים המדיניים והחברתיים שהוצגו בפרק זה, מפריכים את הדימוי הרווח של ישראל כמרחב בטוח, ליברלי ומכיל עבור קבוצה זו. במקום מרחב של הגנה, הם פוגשים מציאות של ניכור, הדרה, ניצול, וחשיפה מתמדת לאלימות – הן מצד מוסדות המדינה והן מצד החברה האזרחית. ההגעה לישראל אינה רק מעבר גיאוגרפי, אלא גם מעבר רגשי, בירוקרטי וזהותי. היא כרוכה בויתור עמוק על קשרים אישיים, מסלולי חיים, תחושת שייכות, ולעיתים גם על תקווה לעתיד. עבור רבים, זהו רגע של הצלה כפויה – לא מתוך

⁷³ van der Kolk, B. A. (1989). The compulsion to repeat the trauma: Re-enactment, revictimization, and masochism. *Psychiatric Clinics of North America*, 12(2), 389–411.

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

רצון לחיים ליברליים, אלא מתוך היעדר כל אופציה אחרת. ההחלטה לברוח אינה נובעת מהעדפה תרבותית, אלא צורך הישרדותי. ובכל זאת, גם לאחר ההגעה, הם נותרים חסרי מעמד, חסרי זכויות, וחסרי הגנה. המדינה, אשר מכירה בקיומם אך מחריגה אותם ממדיניות המקלט, יוצרת מצב של "הכרה ללא הכרה" – מצב שבו עצם ההימצאות בישראל אינה מבטיחה שום ביטחון. ההיתרים שנעלמים, המוסדות שאינם נגישים, והמערכת הבירוקרטית שמסרבת להעניק להם כלים בסיסיים לקיום בכבוד, הופכים את חייהם בישראל להמשך של מאבק – רק הפעם, על אדמה אחרת.

העדויות האישיות שהובאו בפרק זה ממחישות כיצד כל תחום – דיור, תעסוקה, בריאות, ביטחון אישי – הופך לזירה של הישרדות. מבקשי המקלט נאלצים לנווט במערכת שאינה רואה בהם בני ובנות אדם הראויים לכבוד וביטחון, אינה מכירה בזכויותיהם, ולעיתים אף פועלת נגדם באופן אקטיבי. מצבי חירום, כמו מגפת הקורונה או סבבי לחימה, רק החריפו את מצוקתם, והפכו את הפגיעות שלהם למוחשית יותר, מסוכנת יותר, ובלתי נראית יותר.

מסקנת פרק זה ברורה: **עבור פלסטינים להט"ב, המעבר לישראל אינו סיום של רדיפה – אלא תחילתה של רדיפה מסוג אחר.** זהו מעבר ממקום שבו הם נרדפים על זהותם המינית, למקום שבו הם נרדפים על זהותם הלאומית. ההגנה שישראל אמורה להציע אינה מתקיימת בפועל, והם נותרים לכודים בין גבולות, בין זהויות, ובין מערכות שאינן רואות אותם. כדי לשנות מציאות זו, נדרשת לא רק הכרה מוסדית בזכותם להגנה, אלא גם שינוי עמוק במדיניות, בתודעה הציבורית, ובאופן שבו המדינה מגדירה את גבולות ההשתייכות והחמלה.

5. המלצות ומסקנות אופרטיביות

מהמחקר ומעבודתם של ארגונים ועורכי דין המסייעים לפלסטינים להט"ב עולה תמונה ברורה: רדיפתם בשטחי הרשות הפלסטינית היא תופעה חברתית קיימת וממוסדת שיש לתת עליה את הדעת. צעד ראשון בטיפול בסבלה של האוכלוסייה הפגיעה עליה נכתב הדוח, צריך להיות הכרה בסיפורים של חבריה. הדבר צריך להיעשות בראש ובראשונה על-ידי מדינת ישראל, עליה חלה החובה להעניק הגנה בהתאם למחויבויותיה לפי הדין הבינלאומי והישראלי ולהכיר בהם כפליטים.

מדוחות שנכתבו משך השנים עולה כי דוח הוועדה הבין-משרדית משנת 2014, עליו מסתמכת מדינת ישראל ושמעולם לא קיבל תוקף שיפוטי, לא היה מבוסס או נכון בזמנו, וממחקר זה עולה כי הוא בוודאי לא תואם את המציאות בימינו. ההכרה במציאות כפי שהיא, עשויה להוביל להפחתת הנטל שמטילה המדינה על פלסטינים להט"ב שמבקשים הגנה, להוכיח פעם אחר פעם את הסכנות הנשקפות

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

להם בשטחים. כעניין של מדיניות, ישראל נמנעת מלהסדיר מנגנון טיפול המותאם לצרכיהם, מתוך מטרה מכוונת להימנע מריבוי פניות ("הצפה"). אלא שיש לזכור: מתן מענים לצרכים חברתיים, לעולם לא יוצר את אותם צרכים, אלא חושף את קיומם. מי שחייהם בסכנה ויכולים להימלט, יגיעו לישראל גם מול מדיניות שמקשה עליהם, ולראייה העלייה במספר הפניות בתקופת המלחמה. ההתעלמות המערכתית אינה מעלימה את המצוקה, אלא רק מעמיקה את הפגיעות.

לאור העדויות והנתונים שהוצגו בדוח, ובמטרה להבטיח הגנה אפקטיבית וקיום בכבוד, מוצעות ההמלצות הבאות:

1. **הסדרת מעמד וביטול מדיניות "אי-ההרחקה הזמנית"**: ההליך הראוי לבחינת והסדרת מעמדם של פלסטינים להט"ב הוא באמצעות בקשות מקלט, ולא היתרים זמניים. על המדינה ליישם את פסיקת בתי המשפט, לבחון את עניינם בהתאם לאמנת הפליטים, ולהעניק לזכאים מעמד יציב שמקנה זכויות. מדיניות ההיתרים הנוכחית מייצרת חוסר יציבות שמונע כל אפשרות לשיקום.
2. **התאמת הראיונות והליכי הבירור לטראומה**: הראיונות שנערכים למבקשי מקלט פלסטינים (אצל מתאם הרווחה או ביחידת הטיפול במבקשי מקלט) צריכים להיערך תוך אימוץ גישה "מודעת-טראומה", בהתאם להנחיות נציבות האו"ם לפליטים (UNHCR) ביחס לנטייה מינית וזהות מגדרית.⁷⁴ יש להפסיק את הפרקטיקה של ראיונות חוזרים ונשנים הגורמים לרה-טראומטיזציה, ולהתאים את מיקום ואופי הראיונות לרגישות הנדרשת, כפי שנדרש בנוהל הטיפול במבקשי מקלט.
3. **עדכון דוח הוועדה הבין-משרדית (2014)**: יש להכיר בכך שדוח הוועדה הבין-משרדית משנת 2014, הקובע כי אין רדיפה שיטתית, בטל ואינו רלוונטי עוד. יש לאמץ מדיניות המכירה ברדיפה חברתית וממוסדת בשטחי הרשות, כבסיס לכל החלטה מנהלית בעניינם.
4. **ביטול התלות במסגרות רווחה כתנאי למעמד**: יש לנתק את הזיקה שבין קבלת היתר שהייה לבין שיתוף פעולה עם מסגרות רווחה. מנגנון ההיתרים צריך לשרת את התוכנית הטיפולית ולא להיפך. הדרישה להיכנס למסגרות טיפוליות כתנאי להגנה, מונעת ממבקשי מקלט (שחלקם מתפקדים ועובדים) עצמאות וחושפת אותם לתלות בארגוני סיוע.
5. **הכשרת "שומרי סף" לכשירות תרבותית**: נוכח העדויות הקשות על יחס משפיל ואלימות מצד גורמי אכיפה, נדרשת הטמעה של הכשרות חובה בנושא רגישות לקהילת הלהט"ב

⁷⁴ ר' לעיל ה"ש 26.

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

ומאפייני פליטות עבור שוטרים, חיילים במחסומים ופקידי המנהל האזרחי. ההכשרה תתמקד בזיהוי מצוקה ומניעת טראומה חוזרת בעת המפגש הראשוני.

6. לקיחת אחריות מוסדית נוכח קריסת מעטפת הסיוע האזרחית: עד כה, נשענה המדינה

דה-פקטו על שירותי סיוע וליווי שסופקו למבקשי המקלט על ידי ארגוני חברה אזרחית וסוכנויות בינלאומיות (כדוגמת נציבות האו"ם לפליטים, ארגון היאס והאגודה למען הלהט"ב). לנוכח צמצום הפעילות של נציבות האו"ם והפסקת המימון והפעילות הייעודית של ארגונים אלו החל מ-2025, נוצר ואקום מסכן חיים המותיר כ-300 מבקשי מקלט להט"ב מבודדים כמעט לחלוטין. על רשויות המדינה, ובראשן משרד הרווחה, לגבש חלופה ממשלתית ולהפסיק את ההסתמכות על המגזר השלישי בסוגיה זו. נדרשת הקצאת משאבים מיידיים לפיתוח מעטפת הגנה הכוללת ייצוג משפטי ציבורי וקרן סיוע הומניטרי למקרי חירום, ולצד זאת – הסדרה מוסדית של פתרונות דיור שמתואמים לאוכלוסייה זו. גיבושה של רשת ביטחון מוסדית הוא צעד הכרחי למניעת הידרדרות נוספת במצבם של מבקשי המקלט ולהבטחת חייהם.

7. הנגשת שירותי בריאות ובריאות הנפש: ממצאי הדוח מצביעים על מצוקה פסיכולוגית קשה

בקרב אוכלוסייה זו, המוחרפת בשל היעדר גישה לשירותים רפואיים. המדינה חייבת להעניק למבקשי מקלט אלו גישה מלאה לשירותי בריאות ממלכתיים, ובפרט לשירותי בריאות הנפש. המצב הנוכחי, בו אנשים נאלצים לחזור לשטחי הרשות ("כניסות חוזרות") כדי לקבל טיפול רפואי תוך סיכון חייהם, מפר את חובות המדינה כלפיהם.

8. איסוף נתונים ופילוח: על רשויות המדינה (כגון, משרד הרווחה ומשרד הבריאות) לפעול

לאיסוף נתונים שיטתי ומפולח (Disaggregated Data) אודות פלסטינים להט"ב על מנת להבין את הצרכים הייחודיים והקצאת המשאבים הנדרשת.

9. נהלים לעתות חירום: לאור הניסיון שנצבר במגפת הקורונה ובמלחמת "חרבות ברזל", יש

לקבוע נהלים ברורים המבטיחים כי בעתות חירום לא יבוטלו היתרי שהייה באופן גורף ולא יבוצעו גירושים לשטחי סכנה. יש להבטיח נגישות למידע, מיגון וסיוע רפואי והומניטרי גם עבור מי שאינם אזרחים או תושבים.

6. רשימת מקורות

מקורות בעברית

חקיקה, נהלים ומסמכים רשמיים

אתר המינהל האזרחי באזור יהודה ושומרון .

https://www.gov.il/he/departments/civil_authority_in_judea_and_samaria/govil-landing-page

הצוות הבין-משרדי בנושא פלסטינים הטוענים למאוימות שלא בשל חשד לשיתוף פעולה עם ישראל. (16 בנובמבר 2014). *סיכום עבודת הצוות*. נספח להודעת המדינה בבג"ץ 5200/09 .

<https://law.tau.ac.il/lgbtlaw/search/item-623>

חוק בתי המשפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000.

חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשפ"ב-2022.

חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

רשות האוכלוסין וההגירה. (15 באוקטובר 2024). *נוהל הטיפול במבקשי מקלט מדיני בישראל* (נוהל מס' 5.2.0012 https://www.gov.il/he/service/apply_for_asylum_in_israel).

פסיקה

בג"ץ 393/82 אלמסאוליה נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון. (28.12.1983)

בג"ץ 466/07 ח"כ זהבה גלאון נ' שר הפנים. (11.1.2012)

בג"ץ 2599/00 יתד – עמותת הורים לילדי תסמונת דאון נ' משרד החינוך.

בג"ץ 4248/12 פלונית נ' מדינת ישראל.

בג"ץ 5109/14 פלוני נ' שר הפנים. (6.2.2015)

בג"ץ 5190/94 אל טאיי נ' שר הפנים, פ"ד מט(3). 843. (1994)

בג"ץ 5200/09 פלוני נ' מדינת ישראל.

בג"ץ 6348/13 פלוני נ' מדינת ישראל.

בג"ץ 6401/15 פלוני נ' מדינת ישראל.

בג"ץ 6988/14 פלוני נ' מדינת ישראל (דיון מיום 30.7.2015).

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

בג"ץ 7052/03 עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' שר הפנים
(14.5.2006).

בג"ץ 7126/19 רופאים לזכויות אדם נ' מדינת ישראל.

בג"ץ 7768/16 פלוני נ' שר הפנים. (13.10.2016)

בג"ץ 8821/16 פלוני נ' שר הפנים. (15.11.2016)

בר"מ 2867/24 רשות האוכלוסין וההגירה נ' פלוני.

דנ"פ 7048/97 פלונים נ' שר הביטחון.

עמ"מ 655/22 פלוני נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון. (20.10.2022)

עמ"מ 1440/13 צ'ימה נ' משרד הפנים. (7.8.2013)

עמ"מ 4204/13 מדינת ישראל נ' סולו.

עמ"מ 4922/12 פלונים נ' משרד הפנים. (7.7.2013)

עמ"מ 5107/08 פלוני נ' שר הפנים. (5.5.2009)

עמ"מ 8675/11 טדסה נ' יחידת הטיפול במבקשי מקלט. (14.5.2012)

עמ"מ 8870/11 גונזלס נ' משרד הפנים. (25.4.2013)

עמ"מ 8908/11 אספו נ' משרד הפנים. (17.7.2012)

ע"פ 131/67 קמיאר נ' מדינת ישראל.

עת"מ (י-ם) 19-03-14539 פלוני נ' שר הפנים ואח'.

עת"מ 18-07-30468 פלוני נ' משרד הפנים.

עת"מ 18-07-31350 פלוני נ' משרד הפנים.

עמ"נ (ת"א) 22-10-35249 פלוני נ' רשות האוכלוסין וההגירה. (4.2.2024)

ספרים, מאמרים, דוחות וכתבות

"אין לאן לברוח: להט"ב פלסטינים מתחננים, אבל בישראל סוגרים את הדלת". (13 ביוני 2025).
מאקו <https://www.mako.co.il/pride-news/Article-df38ed2ace46791026.htm>.

אמון, פ' (8 ביוני 2022). "בלי מקום לגאווה: המציאות הממלכת של להט"בים פלסטינים בישראל. "שומרים.

א.ס.ף – ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט בישראל. (2021). *מסתכלים אל התהום: מבקשי ומבקשות מקלט בישראל בתקופת הקורונה*.

ברמן, י' (2016). פליטים להט"בים בישראל. בתוך ע' מורגנשטרן, י' לושינסקי וא' הראל (עורכים), *זכויות הקהילה הגאה בישראל: משפט, נטייה מינית וזהות מגדרית* (עמ' 109). נבו.

היאס (HIAS) ישראל 0.06. *האחוז – המספרים מדברים: הטיפול בבקשות מקלט בישראל*.

היאס (HIAS) ישראל. (אוקטובר 2023). *פנייה לשר הרווחה ושר האוצר בעניין השפעות המלחמה על פליטים ומבקשי מקלט*.

זיו, א' (24 ביולי 2022). "הייתי מעדיף למות בגדה: סיפורי הלהט"בים הפלסטינים שנמלטו לישראל. "שיחה מקומית.

לבנת, י' (2017). סיענים פלסטינים כמבקשי מקלט בישראל. *משפט וממשל*, י"ח, 55–117.

מימרן, ט' (2014). החיים השחורים של הפליט הורוד: בעקבות *Minister voor Immigratie en Asiel v X, Y and Z*. *זכויות אדם*, 23, 8–26.

מקורות בינלאומיים ובלועזית

מסמכים משפטיים בינלאומיים, הנחיות ומסמכים רשמיים

Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (1984).

Convention Relating to the Status of Refugees (1951).

Convention Relating to the Status of Stateless Persons (1954).

Council Directive 2004/83/EC of 29 April 2004 on minimum standards for the qualification and status of third country nationals or stateless persons as refugees or as persons who otherwise need international protection.

Directive 2011/95/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on standards for the qualification of third country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection.

International Covenant on Civil and Political Rights (1966).

Protocol Relating to the Status of Refugees (1967).

דניאל, ד' (2026). "אם היו לי כנפיים, הייתי עף" – מבקשי מקלט פלסטינים להט"ב בישראל. היאס.

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR). (2012, October 23). *Guidelines on International Protection No. 9: Claims to Refugee Status based on Sexual Orientation and/or Gender Identity* (HCR/GIP/12/09).

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR). (2013, May). *Note on UNHCR's Interpretation of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and Article 12(1)(a) of the EU Qualification Directive*.

פסיקה זרה

Alheto, Case C-585/16, CJEU (25 July 2018).

HJ (Iran) and HT (Cameroon) v. Secretary of State for the Home Department, [2010] UKSC 31.

HS (Homosexuals: Minors, Risk on Return) Iran v. Secretary of State for the Home Department, [2005] UKAIT 00120.

Matter No. S395/2002, High Court of Australia (9 December 2003).

Mostafa Abed El Karem El Kott and Others v. Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, Case C-364/11, CJEU (19 December 2012).

Refugee Appeal No. 74665/03 (New Zealand) (7 July 2004).

ספרים, מאמרים, דוחות וכתבות

Alqaisiya, W. (2018). Decolonial queering: The politics of being queer in Palestine. *Journal of Palestine Studies*, 47(3), 29–44.

alQaws. (2019, August 19). *alQaws post-police statement: The persecution and restrictions continue*. https://www.alqaws.org/news/alQaws-Post-Police-Statement-The-Persecution-and-Restrictions-Continue?category_id=0

Amun, F. (2025, June 12). Nowhere to run: LGBTQ Palestinians struggle to survive and Israel closes the door. *Shomrim*. <https://www.shomrim.news/eng/lgbtq-palestinians>

Atshan, S. (2020). *Queer Palestine and the empire of critique*. Stanford University Press.

Avigal, N., & Marshall, S. (2019, December). *I wanted to be like them but I could not: Palestinian LGBT asylum seekers in Israel*. HIAS Israel. <https://drive.google.com/file/d/12B8b3YJNnFDswYfkQahWfKNeZxS4uGO1/view>

Badil Resource Center for Palestinian Residency and Refugee Rights. (2015). *Closing Protection Gaps: Handbook on Protection of Palestinian Refugees in States Signatories to the 1951 Convention*.

BBC Monitoring. (2019, August 18). *Palestinian Authority bans LGBT group's West Bank activities*. BBC. <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c201outp>

BBC News. (2019, June 24). The Arab world in seven charts: Are Arabs turning their backs on religion? <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-48703377>

Berg, L., & Millbank, J. (2013). Developing a jurisprudence of transgender particular social group. In T. Spijkerboer (Ed.), *Fleeing Homophobia: Sexual Orientation, Gender Identity and Asylum* (pp. 121–153). Routledge.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101.

Cragolini, G. (2013). Lesbian, gay, bisexual and transgender refugees: Challenges in refugee status determination and living conditions in Turkey. In T. Spijkerboer (Ed.), *Fleeing Homophobia: Sexual Orientation, Gender Identity and Asylum* (pp. 98–120). Routledge.

Dana, T. (2015). The structural transformation of Palestinian civil society: Key paradigm shifts. *Middle East Critique*, 24(2), 191–210.

Edwards, J. R. (1999, May). *Homosexuals and Immigration: Developments in the United States and Abroad*. Center for Immigration Studies.

Equaldex. (2023). *LGBT rights in Palestine*. <https://www.equaldex.com/region/palestine>

European Migration Network (EMN). (2017, April 19). *Ad Hoc Query on Palestinians from Gaza and West Bank Territories*.

European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). (2008, June). *Homophobia and Discrimination on Grounds of Sexual Orientation and Gender Identity in the EU Member States: Part I – Legal Analysis*.

Eurostat. (2018). *Statistics on recognition of Palestinian asylum seekers in the EU*.

Gallup. (2007, November). *Perceived acceptance of homosexuals differs around the globe*. <http://news.gallup.com/poll/102478/perceived-acceptance-homosexuals-differs-around-globe.aspx>

Gleeson, C., Frost, R., Sherwood, L., & Shevlin, M. (2020). Post-migration factors and mental health outcomes in asylum-seeking and refugee populations: A systematic review. *European Journal of Psychotraumatology*, 11(1), 1793567.

Hathaway, J. C., & Pobjoy, J. (2012). Queer cases make bad law. *NYU Journal of International Law and Politics*, 44, 315.

Human Dignity Trust. (n.d.). *Map of Jurisdictions that Criminalise LGBT People*.
<https://www.humandignitytrust.org/lgbt-the-law/map-of-criminalisation/>

Kagan, M., & Ben-Dor, A. (2008). *Nowhere to Run: Gay Palestinian Asylum-Seekers in Israel*. Tel Aviv University, Public Interest Law Program.

Kershner, I., & Najib, M. (2019, August 19). Palestinian Authority bans activities by gay rights groups. *The New York Times*.
<https://www.nytimes.com/2019/08/19/world/middleeast/palestinian-gay-transgender-rights-group.html>

Palestinian Central Bureau of Statistics. (2019, June). *Statistical Data*.

Pew Research Center. (2013, June 4). *The global divide on homosexuality*.
<https://www.pewresearch.org/global/2013/06/04/the-global-divide-on-homosexuality/>

Phillips, S. (2023). Enhanced vulnerability of asylum seekers in times of crisis. *Human Rights Review*, 24, 241–261.

Salim, S. (2024). The burden of trauma in the life of a refugee. *Frontiers in Public Health*, 12, 1298544.

Santos, C. E., & VanDaalen, R. A. (2016). The associations of sexual and ethnic-racial identity commitment, conflicts in allegiances, and mental health among lesbian, gay, and bisexual racial and ethnic minority adults. *Journal of Counseling Psychology*, 63(6), 668–676.

Shaw, A., & Verghese, N. (2022). *LGBTQI+ Refugees and Asylum Seekers: A Review of Research and Data Needs*. The Williams Institute, UCLA School of Law.

United Nations Watch. (2022). *Torturing Palestinians: Exposing systematic torture by the Palestinian Authority & Hamas* (Report submitted to the UN Committee Against Torture).

van der Kolk, B. A. (1989). The compulsion to repeat the trauma: Re-enactment, revictimization, and masochism. *Psychiatric Clinics of North America*, 12(2), 389–411.

Weinthal, B. (2021, April 17). Among most dangerous places for gays: West Bank, Gaza, Iran, UAE and Yemen. *The Jerusalem Post*.

<https://www.jpost.com/international/ksa-iran-qatar-west-bank-and-gaza-among-most-dangerous-places-for-lgbtq-665426>